

Upravništvo: Ljubljana, Knafjeva 5
 — Telefon števil 3122, 3123, 3124,
 3125, 3126
 Inzeratni odjeli: Ljubljana, Selen-
 burgova ul. — Tel 3492 in 3392
 Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
 Telefon št. 2455.
 Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
 Telefon št. 190.
 Računi pri pošti ček zavodnih: Ljub-
 ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
 Naročnina znaša mesečno 25 din.
 Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
 Ljubljana, Knafjeva ulica 5, telefon
 3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
 Grajski trg št. 7, telefon št. 2.55;
 Celje, Sirosmayerjeva ulica št. 1,
 telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Odločitev že letos?

Na zapadu tolmačijo nekatere no-
 vejše izjave odgovornih predstavnikov
 nemške politike kot napoved, da bo
 leto 1940 »leto odločitev«. To naj bi
 med drugim pojasnjevalo, zakaj se v
 Angliji in Franciji pripravljajo zadnje
 čase z gotovostjo na nemško ofenzivo,
 o kateri se že na splošno trdi, da ne
 more več dolgo izostati. Zdi se, da mo-
 ramo iskati razlago za ta napovedova-
 nja in tolmačenja predvsem v različ-
 nem gospodarskem položaju obeh voj-
 nih taborov. Znano je, da računajo vsi
 vojaški načrti zapadnih velisil z dolgo
 vojno. Chamberlain je na to namignil
 že takoj ob izbruhu sedanje oboro-
 ženega konflikta, ko je svojemu narodu
 priporočil naj računa z možnostjo,
 da bo vojna trajala tri leta. Glede
 Nemčije pa prevladuje nasprotno mne-
 nje, da hoče izsiliti odločitev čim prej.

Kaj je podlaga teh domnev in napo-
 vedi? Verjetno predvsem prepričanje,
 da more potek tako zvane gospodarske
 vojne odločilno vplivati na vojne
 načrte obeh taborov. Kolikšen utegne
 biti ta vpliv, je objektivno seveda težko
 reči, toda ne da se tajiti, da je nova
 vojna v svojem prvem razdobju zado-
 bila predvsem gospodarski značaj. To
 dejstvo bo nedvomno vplivalo tudi na
 potek nadaljnjih vojnih operacij, ne
 dajo pa se že sedaj premeriti vse po-
 sledice tega nepričakovanega začeta.
 Postavlja se tudi vprašanje, ki ga je
 pred dnevi označil ameriški publicist
 Walter Karig v »Sunday Dispatchu«
 z naslednjimi vprašanji: »Ali bodo fran-
 ki, funti, marke, rublji, lire, pezete in
 dolarji odtehtali bombe, granate in ba-
 jonete? Ali so prazni želodci bolj ne-
 varni od napolnjenih nabojev?« V tem
 je danes problem gospodarske vojne.

Medtem ko vrhovna vojaška povelj-
 stva na obeh straneh še vedno izdajajo
 kratka uradna sporočila s pričako-
 vanimi ugotovitvami: »Nič novega«, iz-
 delujejo poklicani gospodarski strokov-
 njaki na obeh straneh podrobne raču-
 ne o doslej doseženih uspehih in na-
 daljnjih predvidevanjih gospodarske
 vojne. Gospodarski štabi, da jih tako
 imenujemo, slede na obeh straneh z
 vso pozornostjo razvoju gospodarske
 vojne, ne izdajajo pa o njej rednih
 vojnih poročil, kakor smo na to nava-
 jeni pri poteku ostalih vojnih operacij.
 Javnost si skuša napraviti približ-
 no sliko o razvoju gospodarske vojne
 predvsem iz poročil o raznih dogodkih
 v pomorski vojni, toda ti predstavljajo
 dejansko samo majhen del splošne
 gospodarske vojne, ker registrirajo sa-
 mo uspehe blokade pomorskega pro-
 meta. Pomen gospodarske vojne se ne
 da presoditi samo po tem, ali je kateri
 izmed vojskujočih se strank že zaprta
 pot prekomorskih dobav, temveč pred-
 vsem po tem, ali so te dobave teji stran-
 ki nujno potrebne, ali so nadomestljive
 ali ne, odnosno ali se ni vzporedno
 z njih izgubami zmanjšal tudi njihov
 konsum, ne da bi to dotični vojni stran-
 ki škodovalo.

Točen pregled teh sprememb seveda
 ni lahek, ker se je na podatke iz raznih
 virov težko zanesti. Citateljem hočemo
 tu prikazati nekaj podatkov ameriškega
 izvora, ki jih že navedeni Walter Karig
 navaja v svojem članku po poročilih iz
 ameriških vladnih krogov. Nemčija pro-
 izvajajo po teh podatkih 184 milijonov
 ton premoga, potrebuje pa na 189 mi-
 lijonov ton. Železa ima sama 8,5 mili-
 jona ton, porabi pa ga letno 30 milijon-
 ov ton. Uvoz bombaža, ki je potreben
 predvsem pri izdelovanju streliva, je
 v celoti blokiran. Isto velja za gumo. Iz
 Južne Amerike in Afrike je Nemčija
 jemala polovico klane živine in s pre-
 komorskim dovozom je krila do 67%
 svojih žitnih potreb. Po Karigovem
 mnenju ne more Nemčija najti zadost-
 nega nadomestila v Rusiji in ne v Ru-
 muniji, ki prihaja v poštev predvsem
 za petrolej.

Glavna neznanka v teh računih pa so
 tudi po Karigovem mnenju nemške re-
 zerve surovin. Po ameriških računih,
 ki slone glede večine surovin na kon-
 troliranih podatkih, bi te rezerve, skup-
 no z novimi dobavami, kar jih še pri-
 teka, lahko zadoščale za dve leti. V po-
 gledu prehrane pa bi se utegnile poja-
 viti težave že poprej, čim bi eno samo
 od doslej še svobodnih koles gospodar-
 skih dobav ne funkcioniralo v redu.
 Toda na drugi strani stojte tem raču-
 nom nasproti povsem drugačna nemška
 predvidevanja. Nemci se zanašajo na
 uspeh svoje gospodarske štiriletke, o
 kateri je minister dr. Funk pred krat-
 kim dejal, »da bo pokazala svoje dobre
 strani šele v najbližji bodočnosti«. Nemci
 so torej trdno prepričani, da čas, ki je
 po zatrejevanju večine zavezniki za-
 pada, nevidno dela tudi za Nemčijo. Ko
 bodo zmanjkale nemške rezerve, se
 bodo pokazali še prvi vidni uspehi go-
 spodarske štiriletke, ki so jo Nemci pri-
 pravljene odpora in vzdržnosti. Ali
 bo odločitev o novi bojni taktiki obeh
 strank padla že letos, je težko napo-
 vedati, toda po prevladujoči sodbi sme-
 mo to pričakovati.

Ameriški opazovalec v Evropi

Dne 17. t. m. odpotuje podtajnik ameriškega zunanjega ministrstva Sumner Wallis v posebni misiji v Evropo — Obiskal bo Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo in zbiral informacije o položaju

Washington, 9. febr. s. (United Press).
 Predsednik Roosevelt je sporočil danes na
 konferenci tiska, da bo podtajnik minist-
 rstva za zunanje zadeve Sumner Wallis
 poslan v kratkem v posebni misiji v Ev-
 ropo, da zbere informacije o položaju.
 Obiskal bo Italijo, Francijo, Anglijo in
 Nemčijo. Predsednik Roosevelt je odklonil
 podrobnejše podatke o Wallisovi misiji.
 Dejal je samo, da ne bo stavljal Wallis
 nobenih predlogov v imenu vlade Zedinje-
 nih držav in da ne bo prevzel nobenih ob-
 veznosti. Podatki, ki jih bo zbral, bodo na
 razpolago samo njemu in zunanemu mi-
 nistru Hullu, da se more po njih ravnati
 vlada v vodstvu svoje zunanje politike. Na
 podlagi zbranih podatkov, bo morda ame-
 riška vlada formulirala gotove predloge
 evropskim državam. Roosevelt je nadalje
 dejal, da zaenkrat ne vidi možnosti skupne
 mirovne posredovanja Vatikana in
 Zedinjenih držav.

Predsednik Roosevelt je govoril tudi o
 možnosti pomoči Finski in je poudaril, da
 dvomi, da bi bilo mogoče Finski dovoliti
 neposredni nakup topov v Zedinjenih
 državah, to pa zato, ker je Finska zapletena
 v oborožen konflikt. Včasih je bilo namreč
 sporočeno, da Zedinjene države pro-
 učujejo možnost prodaje vojnega materi-
 ala skandinavskim državam. V zvezi s tem
 je poudaril predsednik Roosevelt da misli
 vlada na možnost prodaje vojnega materi-
 ala iz Zedinjenih držav samo v one drža-
 ve, ki niso v vojni.

Zunanji minister Hull je sporočil novi-
 narjem, da je stopila vlada Zedinjenih
 držav v neoficielne razgovore z vladami
 nekaterih nevtralnih držav predvsem gle-
 gospodarskega sodelovanja.

Kolikor je bilo mogoče zvedeti, bo dr-

žavni podtajnik Wallis odpotoval v Ev-
 ropo 17. t. m. z italijansko motorno ladjo
 »Rex«. Prva etapa njegovega potovanja bo
 Italija.

Washington, 9. febr. s. (Reuter). Zuna-
 nji minister Hull je sporočil danes, da vo-
 dl ameriška vlada z vladami drugih nev-
 tralnih držav razgovore glede eventualne
 obnovitve svetovnega mira. Hull je izjavil,
 da ti razgovori za enkrat ne vsebujejo no-
 benega posebnega načrta, temveč imajo
 samo preliminarne obliko in se bavijo z
 možnostjo ustanovitve zdravega mednaro-
 dnega gospodarskega sistema in omejitve
 obojevanja. Verjetno je, da se bodo raz-
 govori razširili na vse nevtralne države,
 ne bodo pa se bavili s pogoji sedanje vojne.
 K razgovorom bodo pritegnjene tudi
 vlade vojnoobremenjenih držav, toda samo v
 vprašanjih varovanja nevtralnosti. V
 krogih ameriške vlade ugotavljajo, da po-
 tovanje podtajnika za zunanje zadeve Wal-
 lisa v Evropo ni v nobeni zvezi s to dru-
 go akcijo ameriške vlade.

London, 9. febr. s. (Reuter). K obvestilu
 o bližnjem obisku ameriškega državnega
 podtajnika za zunanje zadeve Wallisa v
 Evropi ugotavljajo v angleških političnih
 krogih, da bo Wallis naletel v Londonu
 kot posebni poslanec predsednika Roose-
 velta gotovo na prisrčen sprejem in da mu
 bo stavila vlada na razpolago rade volje
 vse informacije, ki jih je mogoče dati. Kaj
 se tiče sporočila zunanjega ministra Hulla
 o posvetovanjih z nevtralnimi vladami za
 obnovo svetovnega mira, pripominjajo
 v Londonu, da je angleška vlada že po-
 novno poudarila, pod kakšnimi pogoji je
 pripravljena na sklenitev miru in za ka-
 kšne principe se bori.

kih v Berlin v zvezi s pogajanjmi o razde-
 litvi interesnih področij na Finskem me-
 sovjetsko Rusijo in Nemčijo. Nemčija si
 hoče za primer, da si sovjetska Rusija
 osvoji Finsko, ali vsaj dobi na njo odlo-
 čilen vpliv, zagotoviti čim večji uvoz raz-
 nih sirovin iz Finske.

Sovjetska ofenziva popušča

Rim, 9. febr. br. »Giornale d'Italia« ob-
 javlja v poročilu iz Helsinkov, da se je
 sovjetska ofenziva na Karelski ozini, ka-
 kor vse kaže, zaustavila. Na cesti proti
 Viborgu so Rusi prodri do nekega kraja
 ki je 25 km oddaljen od Viborga. Ta
 uspeh pa so poplačali z ogromnim izgu-
 bami. Očitno so hoteli za vsako ceno pre-
 dreti Mannerheimovo linijo, a se jim to
 kljub borbam ki so trajale 12 dni, tudi
 tokrat ni posrečilo.

Prometni kaos v Rusiji

Moskva, 9. febr. s. (Finska tel. ag.).
 Danes bo v Kremlju posebna seja strokov-
 njakov pod Stalinovim predsedstvom, da
 prouči vprašanje prometa v Sovjetski Ru-
 siji, ki se trenutno nahaja v velikem ne-
 redu.

Poljski prostovoljci

Pariz, 9. febr. s. (Reuter). Potrjujejo,
 da so pripadniki poljske vojske v Franciji
 že na poti kot prostovoljci za finsko ar-
 mado. Število prijavljenih prostovoljcev ni
 označeno. Kakor poročajo, so med njimi
 tudi Poljaki iz Amerike, ki so zlasti izvež-
 bani kot izvrstni mehaniki.

Šolska vzgoja evakuiranih otrok

Helsinki, 9. febr. s. (Fin. tel. ag.). Finska
 vlada je podzvela posebne ukrepe, da se
 bo nadaljevala nemoteno šolska vzgoja
 60.000 evakuiranih finskih otrok. Večje
 število otrok je bilo poslanih na švedsko
 in obiskuje sedaj redne švedske šole. Za
 one, ki so ostali na Finskem, je urejen po-
 seben pouk po pošti in po radiu. Učitelji,
 ki niso bili uvrščeni v vojaško službo, bo-
 do prevzeli kontrolo nad poukom, tako da
 bo vsak izmed njih nadzoroval gotovo šte-
 vilo otrok. Računski pouk je bil na Finskem
 deloma uveden že pred vojno, toda samo
 za pouk tujih jezikov. Sedaj bo sistem ra-
 dijskega pouka še razširjen in bo pomagal
 otrokom, da v sedanjih izrednih časih vsaj
 najnujnejših stvari ne pozabijo.

Tajna seja francoske poslanske zbornice

Proti Daladierovi želji je bil včeraj sprejet Blumov predlog, da naj se vrši tajna seja z razpravo o poteku vojne

Pariz, 9. febr. s. (Reuter). Ko je danes
 dopoldne v parlamentu poročal ministrski
 predsednik Daladier o delovanju nemških
 agentov v Franciji in rezultatu preiskav,
 v sovjetskem trgovinskem zastopstvu, je
 stavlil vodja socialistov Blum predlog, da
 naj bi se vršila tajna seja parlamenta, ki
 bi razpravljala o poteku vojne. Ministrski
 predsednik je predlogu nasprotoval, ven-
 dar je prepustil odločitev parlamentu. Pri
 glasovanju se je 262 poslancev izrazilo za
 tajno seja, 227 pa proti. Za tajno seja so
 glasovali predvsem radikalni in socialisti.
 Ker pa s predlogom ni bilo zvezano vpra-
 šanje zaupnice oziroma nezaupnice vladi
 ni bilo pričakovati da bi imelo sprejetje
 predloga o tajni seji kakršnekoli posledice
 za vlado.

Takoj nato so bili odstranjeni iz dvo-
 rane vsi novinarji in občinstvo in tajna
 seja se je pričela ter je trajala do 13. Po
 dvehurnem odmoru se je seja nadaljevala
 tudi popoldne. Enašt bivših komunistič-
 nih poslancev, ki so se javno odpovedali

svoji stranki, tajni seji ni hotelo prisot-
 vovati, ker niso hoteli prevzeti nase od-
 govornosti za primer, da bi podatki o tajni
 seji prodri v javnost.

V poročilu, ki ga je dal ministrski pred-
 sednik Daladier pred tajno sejo, je omenil,
 da je policija pri preiskavi v sovjetskem
 trgovinskem zastopstvu našla mnogo važ-
 nih dokumentov. Ugotovljeno je tudi, da
 so imeli nemško-sovjetski agenti v Fran-
 ciji nalogo, da poizvedo za razpoloženje
 med ljudstvom do sedanje vlade, dalje za
 družbo, v kateri se giblje ministrski pred-
 sednik, za razpoloženje napram njemu v
 parlamentu itd.

Po tajni seji, trajajoči do 12. ure, so
 sklenili nadaljevati javno seja ob 15. Da-
 ladier je po tajni seji izjavil čamkarjem,
 da ne more dati podrobnosti o tem, o čem-
 er je razpravljala tajna seja, da pa lahko
 izjavi, da je vlada doživela enočasno
 podporo v vseh vprašanjih, ki so bila na
 dnevnem redu in so se v glavnem nanašala
 na narodno obrambo.

Moskva hoče Fince fizično izčrpati

Kljub silnim izgubam sovjetska armada ne popušča in hoče z neprestanimi napadi Fince do skrajnosti izmučiti

London, 9. febr. z. Vojaški sodruknik
 »Exchange Telegraph« prihaja na podlagi
 zanesljivih poročil zadnjih dveh dni do
 zaključka, da je postal položaj Finske do-
 kaj kritičen. Kljub silnim izgubam sovjetske
 armade ne popušča in se neprestano
 vrste novi napadi. Sovjeti so dobili na po-
 motno nove divizije, ki so jih poslali v prvo
 črto. Finci nimajo skoraj nikakih rezerv
 in so v neprestanem boju tako da so imeli
 v zadnjem tednu komaj 20 ur spanja. Finski
 vojaki so že do skrajnosti izmučeni in
 ne bodo mogli več dolgo vzdržati silne
 navale sovjetske armade, ki ne šteti
 niti ljudi, niti materiala, da izsilji zmago.
 Dosedanji vdor v prvo črto Mannerheimovih
 utrdb sicer sam po sebi ni nevaren,
 ker so ostale glavne finske postojanke ne-
 prizadete, toda Finci bodo kljub temu
 omagali, če sovjetski napad ne bo popu-
 stil. Kakor pa vse kaže, je sovjetsko po-
 veljstvo odločno uveljaviti svojo števil-
 no premoč in prisiliti nasprotnika k umiku.

bija sovjetske napade. Tudi s severa po-
 očajo nevtralni novinarji, da se je Fin-
 cem posrečilo zavzeti celo nekaj novih po-
 stojank. Često, ki vodi iz Pečenge proti
 jugu, pa so sovjetska letala z bombami
 popolnoma razdejala.
 Finci so na severu pričeli uporabljati
 posebne oddelke z dresiranimi psi, ki naj
 steje uporabljati take oddelke, ki bi imeli
 dati. Finsko vrhovno poveljstvo pričakuje,
 da bo sovjetska vojska začela vse pogo-
 steje uporabljati take oddelke, ki bi imeli
 nalogo, da vrše v zadnjem snijonožo in uni-
 čijo važne vojaške objekte.

Moskovski komunikacije

Moskva, 9. febr. AA. Poročilo glavnega
 poveljstva leningrajskega vojnega okrožja
 pravi:

Dne 8. februarja je bilo izvidniško ude-
 stvovanje na raznih bojiščih. V teku borb
 pehotnih patrol, ki so bile v zadnjem ka-
 su na Karelski ozini, so sovjetske čete za-
 sedle utrjeni kraj Hotinen z osmimi beto-
 niranimi topniškimi utrdbami. Na odseku
 med Ladoškim jezerom in Suvanto so
 zavezle sovjetske čete pet betoniranih
 utrdb s topovi. Sovražnik je imel v obeh
 primerih znatne izgube. Sovjetsko letal-
 stvo je z uspehom bombardiralo vojaške
 objekte.

Težave oskrbovanja Finske z orožjem

Curich, 9. febr. z. »Neue Zürcher Zeitung«
 poroča, da je preskrba Finske s franco-
 skim in angleškim orožjem ter municijo
 naletela na velike težave. Francija in An-
 glija imata sicer na razpolago dovolj orožja
 in municije, ki bi ga lahko odstopili Fin-
 ski, toda to orožje in municija sta zaen-
 krat za Finsko neuporabni. Finska ima
 izključno nemško opremo in francoske in
 angleške municije ne more uporabljati.
 Finsko vojaštvo bi se moralo šele nanovo
 izvežbati v uporabi angleškega in franco-
 skega orožja. Na drugi strani so trans-
 portne težave zelo velike. Reden dovoz bi
 bil mogoč le preko Pečenge, kar pa je za-
 enkrat izključeno, ker je tam še rdeča ar-
 mada in bi mogel tak korak dovesti do
 odkritega konflikta s Sovjetsko Rusijo.

Še vedno možnost mirovni pogajanj

Milan, 9. febr. z. Posebni dopisnik »Po-
 polo d'Italia« poroča iz Stockholma, da
 še vedno obstoji možnost mirovni poga-
 janj med Finsko in sovjetsko Rusijo, toda
 Stalin hoče poprej izgladiti dosedanje ne-
 uspehe sovjetske vojske in doseči vsaj en
 pomembnejši vojaški uspeh. Nemčija je
 pripravljena posredovati, toda zaenkrat
 grede njena prizadevanja predvsem za
 tem, da prepreči vsako podporo Finski od
 zunaj. Baš zaradi tega zelo pritiska na
 Švedsko in Norveško, češ da kot nevtral-
 ni državi ne smeta dopustiti prevoza vo-
 jaštva in vojni potrebščin za Finsko pre-
 ko svojega ozemlja.
 London, 9. febr. z. Kodanjski dopisnik
 »Daily Telegraph« poroča, da je prihod
 nemških poslanikov v Moskvi in Helsin-

Washington in Moskva

Zakaj je ameriška vlada proti prekinitvi diplomatskih odnošajev s Sovjetsko Rusijo

Washington, 9. febr. s. (Havas) Pismo
 zunanjega ministra Hulla zunanje politične-
 nemu odboru senata, v katerem ugotavlja,
 da je sovjetska vlada sicer kršila prevzete
 obveznosti do Zedinjenih držav, pa se
 kljub temu izraža proti prekinitvi diplo-
 matskih odnošajev s sovjetsko Rusijo, tol-
 mačijo v ameriških političnih krogih s treh
 vidikov:

1. Ameriška vlada hoče vpoštevati oja-
 čeno protikomunistično razpoloženje ame-
 riškega javnega mnenja.
2. Zeli odvzeti republikanski stranki
 možnost, da bi izkoristila javno mnenje za
 svoje strankarske svrhe, če bi vlada o tem
 vprašanju zavzela premalo energično sta-
 lišče.
3. Hull je želel očitno še enkrat pred
 javnostjo poudariti točno stališče vlade v
 tem vprašanju.

Vlada je proti prekinitvi diplomatskih
 odnošajev s sovjetsko Rusijo ne samo zato,
 ker lahko dobiva preko svojega poslanstva
 v Moskvi važne informacije, temveč tudi

zato, ker lahko izvaja gotov političen vpliv
 na sovjetsko Rusijo. Pri vsem tem pa vla-
 da pazljivo spremlja, kakšno stališče za-
 vzemata do sovjetske Rusije Anglija in
 Francija ter se hoče držati v svojih akci-
 jah gotovega paralelizma do angleškega in
 francoskega stališča.

V krogih ameriške vlade se tudi poudar-
 jajo, da bi prekinitve diplomatskih odno-
 šajev med Zedinjenimi državami in sovjetsko
 Rusijo mogla izzvati sovjetsko vlado,
 da bi napovedala Finski vojno, nakar
 bi moral predsednik Roosevelt proglasiti
 veljavnost nevtralnostnega zakona tako
 za sovjetsko Rusijo kakor tudi za Finsko.
 S tem pa bi bili onemogočeni vsi napor
 ameriške vlade, da nudi Finski na indirek-
 ten način čim večjo pomoč.

Washington, 9. febr. s. (Havas) Senat
 je sprejel s 65 proti 3 glasovom predlog, da
 naj borzni komite pospeši dovoljenje za
 finsko vlado, da bo smela vnovčevati svoje
 vrednostne papirje v Zedinjenih državah
 za nakup vojnega materiala.

Weygandova misija v Egiptu

Kairo, 9. febr. s. (Havas). Vsi tukajšnji
 listi posevajo velik pozornost navzoč-
 nosti generala Weyganda v Egiptu. Egiptsko
 in arabsko časopisje poučaja: izredne spo-
 sobnosti generala Weyganda, ki je pred 20
 leti organiziral poljski odpor proti sovjetski
 invaziji, pozneje pa se izkazal kot iz-
 reden vojaški in upravni strokovnjak kot
 guverner francoske Sirije. Listi pravijo, da
 organizira general Weygand sedaj tako z
 vojaškimi kakor tudi z diplomatskimi sred-
 stvi zavezniki armado na važnem križi-
 šču mednarodnega prometa na Bliznjem
 vzhodu. Pakt Anglije in Francije s Turčijo
 je Weygandovo osebno delo in ga je sam
 pripravil s svojim obiskom v Ankari. Ka-
 kor tvori Turčija severno postojanko za-
 vezniškega obrambnega sistema na vzhodu,
 tako je Egipt južna postojanka tega siste-
 ma. Zapadne demokracije in Bliznji vzhod
 so združeni v misli svojega skupnega po-

veljnika Weyganda. Ze njegova pot v Kai-
 ro iz Ankare preko Damaska in Beyruta
 naznačuje zavezniki obrambno delo v tem
 predelu. Egipt stoji na strani Anglije in
 Francije v službi njenih idealov proti nem-
 ško-sovjetskemu sodelovanju.

Karolova črta v Rumuniji

Bukarešta, 9. februarja. AA. (Reuter).
 »Universul« piše, da bi v primeru napada
 na rumunske prekope, ki predstav. del Karo-
 love črte, t. j. novega sistema utrdb, ki
 je bil nedavno končan, bili ti prekopi tak-
 koj napolnjeni z gorljivimi tekočinami. Ta
 sistem obrambe ima namen zavarovati v
 primeru izrednega napada potreben prevoz
 čet za časa mobilizacije. Utrdbe imajo tu-
 di mnogo pasti za tanke. 20.000 ljudi je bi-
 lo ter je še sedaj zaposlenih pri delih, ki
 so se začela leta 1936. Prve vesti o gradnji
 teh utrdb so bile objavljene šele včeraj v
 rumunskem tisku.

Nov napad nemških letal na trgovinske ladje

V spopadu z angleškimi lovskimi letali je bilo eno nemško letalo sestreljeno

London, 9. febr. br. Ob škotski in angleški vzhodni obali so nemška letala danes ponovno bombardirala ter s strojnimi amunicijami obstrlevala nekaj angleških ladij. V prvih dopoldanskih urah je skupina nemških letal napadla neko ladjo ob vzhodni angleški obali in odvrnila nanjo več bomb, ki pa ji niso prizadele nobene škode. Letalo so se spustila tudi nizko nad ladjo ter obstrlevala s strojnimi njeno posadko. 10 minut je trajal napad, tedaj pa so se pojavili angleški lovci. Nemška letala so se pravčasno umaknila nad Severno morje.

Drugi napad je bil izvršen na neko ladjo, ki je plula iz Škotske proti jugu. Na padli sta jo dve nemški letali, a tudi te ladji so prihitele na pomoč angleška letala, ki so sovražnika pregnala. Končno je neko nemško letalo napadlo še manjšo angleško ribiško ladjo. Tudi okrog nje je padlo več bomb, a je ostala ladja nepoškodovana. Nemško letalo se je tudi v tem primeru umaknilo prihajajočim angleškim letalom.

Eno nemško letalo je bilo blizu Firth of Fortha sestreljeno. V bližini Charborough sta dve nemški letali bombardirali več manjših ribiških ladij. V bližini neke ladje je eksplodirala bomba, ki je povzročila, da se je mala ladja prevrnila. Vse kaže, da sta dva člana od 9 članov posadke utonila.

London, 9. febr. AA. (Havas). Od začetka vojne je bilo zaradi sovražniških napadov ubitih 431 mornarjev angleške trgovinske mornarice, ranjenih pa je bilo 235.

Nemški list o vojnih ciljih Anglije

Berlin, 9. febr. AA. (DNB). »Berliner Börsen Zeitung« razpravlja o vojnih ciljih Anglije in piše: Poleg drugih vojnih ciljev Velike Britanije se zdaj pojavlja tudi boj proti gospodarskemu nacionalizmu in avtarkiji. Narodni, ki jih pozivajo, naj se odrečejo svoji gospodarski samostojnosti. Imajo pravico zastaviti Angliji dve vprašanji: 1. Ali je pripravljena odreči se v korist svobodne trgovine in gospodarskega ravnateljstva na svetu svojega monopola in svoje blokadne politike. 2. Ali je Anglija, če se morajo Nemčija, Italija in drugi narodi odpovedati avtarkiji in drugih sredstev gospodarske osamosvojitve. Pripravljena odpovedati se nadvladi na morju, nadzorstvu nad pomorskimi potmi in važ-

nim oporiščem ter zahtevi, da mora imeti največjo mornarico. To se pravi: kdor postavlja vprašanja avtarkije, postavlja s tem tudi vprašanje svobode morja, a vprašanje svobode morja za vse narode v dobi vojne in miru je glavni pogoj za svobodno trgovino. Če ima Anglija resen namen ustvariti boljši svet, končuje članek, naj ustvari tudi pogoj za to: jamčiti mora svobodo morja, odpovedati se gospodarski vojni in nadoblasti na morjih in s tem svoje prispevati za gospodarsko ravnateljstvo. Tako bi se samo po sebi uredil problem avtarkije, prav tako pa tudi problem svobodne trgovine.

Francozi zaplenili 130.286 ton blaga

Pariz, 9. febr. br. Francoska admiraliteta je danes objavila naslednji komunikacija: V tednu od 28. januarja do 4. februarja so francoske vojne ladje pripeljale v francoske kontrolne luke 18 trgovinskih ladij, s katerih so iztovorili 130.286 ton blaga, ki je bilo namenjeno v Nemčijo. Od pričetka vojne je bilo na ta način z 284 ladij zaplenjeno 536.934 ton v Nemčijo namenjenega blaga samo v francoskih lukah. Vse blago je bilo registrirano in prodano. Skupno z blagom, ki so ga zaplenili v angleških kontrolnih lukah, je bilo zaplenjenega v Nemčijo namenjenega blaga že mnogo nad en milijon ton.

Zrtve min in nesreč

London, 9. febr. AA. (Reuter). Francoska ladja »Marie Down« (2956 ton) je zadel na Severnem morju ob mino ter se potopila. Posadka, ki je štela 29 moških, večinoma Senegalcev, se je rešila na neko nizozemsko ladjo, ki jih je pozneje prekrkala na neko angleško ladjo. En član posadke je podlegel poškodbam, ki jih je dobil v trenutku eksplozije.

London, 9. febr. AA. Angleška ladja »Highlive« (3847 ton) je zadel prednočnim ob podvodno pečino v bližini angleške obale. Vsi člani posadke so bili rešeni.

Kanada proti uvozu nemškega blaga

Ottawa, 9. febr. s. (Reuter). Kanadska vlada je izdala posebna določila za preprečitev uvoza nemškega blaga. Ves uvoz iz nevtralnih držav Evrope v Kanado mora imeti potrdilo, da uvoženo blago ni z več nego 25% nemškega izvora ali dela.

Patruljne akcije na francoski fronti

Spopad nemškega zaščitnega oddelka s francosko izvidniško četo

Pariz, 9. februarja. AA. (Reuter). Živahnost patrolj in oglednih letal na zapadni fronti, ki je bila nekaj časa nemogoča zaradi slabega vremena, je na vsej zapadni fronti oživela. Zavezniške čete imajo iniciativo v teh malih operacijah in jih izvajajo v mnogo večjem obsegu kakor sovražnik. Zavezniške patrolje so predrle celo do nekaterih točk zapadno od Saare in vzhodno od Vogezev. Pri ogledih teh patrolj je bilo tu pa tam streljanje iz pušk. Zavezniška letala so bila neprestano zaposlena s fotografiranjem gibanja sovražne vojske.

Berlin, 9. februarja. AA. (DNB). S fronte poročajo: Na zapadni fronti je na več točkah dan nekoliko živahnice minil kakor noč. V južnozadnjem delu pri Vorchubu je neki nemški zaščitni oddelček trčil ob neko sovražno ogledno četo. V boju, ki se je vnel, in se ga je pozneje udeležilo tudi topništvo, je nastalo živahno streljanje. Sovražnik je izgubil 6 mrtvih in več ranjenih, razen tega smo zajeli 4 Francoze. Nemška zaščitna četa je izgubila samo enega moža. Kljub živahnemu oglednemu delovanju, ki se od časa do časa razvija na zapadni fronti, niso nemške čete imele priložnosti priti v stik z britanskimi četami, ki se baje že del časa nahajajo v prvih vrstah. Še danes je angleški poročnik, ki smo ga pred daljšim časom ujeli, edini Anglež, čigar navzočnost na fronti je nesporno ugotovljena.

Francosko in nemško vojno poročilo

Pariz, 9. febr. br. (Havas). 317. vojno poročilo, ki ga je daval izdalo vrhovno poveljstvo francoske vojske pravi:

Nikakih pomembnejših dogodkov: Pariz, 9. febr. br. Vrhovno poveljstvo francoske vojske je nocoj objavilo 318. vojno poročilo: Na obeh straneh je bilo topništvo na področju med Mozelo in Saarom močno v akciji. Napad neke izvidniške čete je bil odbit. Pri večerajšnjih izvidniških akcijah je prišlo do manjšega, a hudega spopada, v katerem je imel francoski izvidniški oddelček nekaj izgub, a prav tako tudi sovražna četa.

Berlin, 9. febr. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske je daval izdalo naslednje vojno poročilo: Neke naša prednja straža je v Vorchubu naletela na večjo sovražno patroljo. Pri spopadu je bilo ujetih več nasprotnikov. Naša izvidniška letala so bila na strahunih poljih ob meji, a niso prišla v stik s sovražnikom.

Kancelar Hitler odpotoval iz Berlina

Kodanj, 9. febr. o. (United Press) Kakor poročajo, je kancelar Hitler odpotoval včeraj iz Berlina. Kje se sedaj mudi, čuvajo zaradi njegove osebne varnosti v največji tajnosti.

Vojvoda Windsorski nadziral postojanke

Pariz, 9. febr. s. (Reuter). Včeraj je pregledal postojanke angleške ekspedicijske vojske v Franciji vojvoda Windsorski.

Istočasno je posetil vrhovni poveljnik angleške ekspedicijske vojske lord Gort angleške čete na fronti ter se je podal celo v nekatere skrajne postojanke pred sovražnimi linijami, kjer je potem osebno dal navodila posameznim poveljnikom odsekov.

Govor franc. mornariškega ministra

Pariz, 9. febr. br. (Havas). Minister vojne mornarice Campinchi je imel snóči po radiu govor, v katerem je med drugim izjavil:

V tej vojni, ki nam je bila vsiljena, ne nastopamo s nikakimi teritorialnimi ali drugimi zahtevami. Borimo se za pravično razmerje med narodi, za spoštovanje dane besede in za osvoboditev Evrope od nasilnih režimov. Če bi dopustili, da bi se razmere v Evropi razvijale še na dalje tako kakor doslej, ali tedaj ne bi morda zasedli Avstrije in Češkoslovaške kmalu sledila zasedba Belgija, Rumunije ali morda celo severovzhodne Francije? Položaj pa je drugačen, kakor si ga predstavljajo naši sovražniki. Francija ima najboljša letala, najjačje tanke in največ topov. Mi točno vemo, da bomo zmagali, ker smo bogatejši, močnejši in poštenjši.

Sprejem na čast kanadskim oficirjem

London, 9. febr. s. (Reuter). V Mansion House je bil danes prirejen sprejem na čast oficirjem vojsk iz dominionov, ki se mude v Angliji. Sprejemu so prisostvovali tudi Kentski vojvoda, vojni minister Stanley, letalski minister Wood in poveljnik domačega prodora admirala Pound. V odgovor na bodrovja generala ministra Stanleja je omenil poveljnik kanadske ekspedicijske vojske, general Maks Norton, da se je ves prevoz kanadske vojske v Anglijo izvršil po v naprej določenem načrtu, toč-

Švedski zunanji minister o položaju nevtralecev

„Nevtralne države se morajo materialno in moralno vedno bolj ojačevati.“

Stockholm, 9. febr. br. (Havas). Švedski zunanji minister Günther je imel govor, v katerem je obeležil položaj nevtralnih držav v razmerju do obeh vojnih taborov. Vojskujoče se države, je poudaril, bodo polagoma vedno več zahtevale od nevtralecev. Spričo tega se morajo nevtralne države materialno in moralno zmerom bolj ojačevati. Za Švedsko in Norveško je politika nevtralnosti in popolne suverenosti nespreneljiva. Švedska in Norveška jo bosta izvajali kljub vsem nevarnostim. Za nevtralce pa se v takem razvoju prilik pojavljajo tudi večje obveznosti. Günther je opozoril na Dansko, Nizozemsko in Belgijo, kjer protiletalsko topništvo v vsakem primeru obstrlejuje tuja letala, ki so po-

no do čneva in ure. Čeprav je bilo preplavljenih na desetisoče vojakov, ni bilo prav nobenih izgub.

Zaleski v Londonu

London, 9. febr. AA. (Reuter). Poljski zunanji minister prof. Zaleski je prisel v London, kjer ostane nekaj časa ter bo imel informativne razgovore s predsednikom vlade Chamberlainom in zunanjim ministrom Halifaxom.

Lord Amery za večjo letalsko agresivnost

London, 9. februarja. b. (BNA). Ugledna revija »News Review« piše, da se je angleško letalstvo vzdržalo doslej večjih letalskih akcij v Nemčiji iz enostavnega razloga, ker je angleška vlada odredila, naj se ne bombardira noben nemški vojaški objekt, ako obstoji najmanjša nevarnost, da bi bilo zaradi tega prizadeto tudi civilno prebivalstvo. To pa seveda ne pomeni, da bi se angleško letalstvo izognilo takim akcijam, ako bi se pokazalo potrebno. Sedaj pa se vrši pritisk na angleškega letalskega ministra, naj bi proti instrukcijam vlade odredil bombardiranje nemških industrijskih središč.

V tem smislu se izreka v navedeni reviji tudi bivši prvi lord admiralitete in tajnik za kolonije lord Amery, ki piše med drugim: »Anglija se mora odločiti za agresivnejšo taktiko v zraku. Odkrito poudarjam, da ne razumem, zakaj ni naše letalstvo doslej napadlo nemškega ozemlja.« Lord Amery je mnenja, da je večja letalska agresivnost nujno potrebna, ako se hoče Nemčijo prisiliti, da iztroši več svojega vojnega materiala in ako se hoče demoralizirati nemški narod.

Nadaljnje aretacije komunistov v Franciji

Pariz, 9. febr. s. (Reuter). Francoska policija je pričela z novo akcijo proti komunistom. V teku zadnjih 24 ur je bilo aretiranih 23 oseb, ki so obtožene, da so prisostvovali tajnim sestankom, ki so imeli za cilj obnovitev prepovedane komunistične stranke v Franciji.

Današnji pariški listi se obsežno bavijo z aktivnostjo nemških agentov v Franciji. Tako poročajo, da je mnogo rodbin prejele črno obrobjena pisma, v katerih je rečeno, da Francozi na fronti umirajo za Anglijo.

Turčija odpustila vse nemške strokovnjake

Ankara, 9. febr. s. (Reuter). Turške oblasti so danes odredile odpust vseh nemških inženjerjev in tehničnih strokovnjakov v vseh državnih in poldržavnih tovarnah, ki delajo za narodno obrambo. Prizadeti je okoli 100 Nemcev in vsem je bilo sporočeno, da morajo v prihodnjih dneh Turčijo zapustiti. 20 nemških inženjerjev in tehnikov je bilo zaposlenih pri dovršitvi dveh turških podmornic v nemški ladjedelnici v Carigradu, 20 nadaljnjih je bilo zaposlenih v oporišču turške vojne mornarice ob Marmarskem morju, 20 pa v tovarnah municije. Turška vlada ni navedla za odpust in izgon nemških strokovnjakov nobenih razlogov.

Vojna na Kitajskem

Cungking, 9. februarja. AA. (Havas). Kitajske čete se v severozadnjem delu Kitajske krepko upirajo japonski ofenzivi v pokrajini Suian. Na južnem Kitajskem so v pokrajini Kvantung kitajske čete prodrle v mesto San Jusi, ki leži 40 km od Kantona. V srednji Kitajski so imele kitajske čete v pokrajini Kwangsi istotako uspehe.

Sanghaj, 9. febr. br. Vrhovno poveljstvo japonske vojske na Kitajskem je izdalo komunikacijo, v katerem pravi, da so japonske čete zavzele v južni Kitajski mesto Uming, ki leži 50 km severno od Nanninga. Uming je bila poslednja strateška pozicija, na katero so se lahko oprale kitajske čete, ki so v zadnjem času poskušale ponovno zavzeti Nanning.

Razpust rusko-ameriške trgovske zbornice

Moskva, 9. febr. o. Rusko-ameriška trgovska zbornica, ki je poslovala 11 let v Moskvi, je bila razpuščena ter je njen predsednik Williams Spencer že odpotoval iz Moskve. Ta zbornica je bila edina inozemska ustanova v Sovjetski Rusiji, ki je imela lastne urade, ker vodijo v ostalem zunanjo trgovino Sovjetske Rusije z inozemstvom sovjetski službeni organi.

Ruska nafta za Italijo

London, 9. febr. o. Kljub napetim političnim odnosom med Italijo in Sovjetsko Rusijo ugodno napredujejo pogajanja za podaljšanje trgovinske pogodbe, ki je bila sklenjena pred letom dni. Glavni predmet razgovorov je dobava ruske nafte Italiji.

Freseljavanje Nemcev iz Italije

Innsbruck, 9. februarja. AA. (DNB). Freseljavanje nemškega življa iz zgorne Italije se po načrtu nadaljuje. Vsak dan se odpelje v Nemčijo 200 do 300 ljudi.

Pobuda JNS za tesnejše sodelovanje vse opozicije

Sklepi vodstva Jugoslovenske nacionalne stranke

Beograd, 9. febr. p. Na sinočni seji političnega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke je bilo po vsestranski razpravi o političnem položaju v državi sklenjeno, da stavi JNS vsem opozicijskim strankam, s katerimi je sodelovala pri zadnjih skupščinskih volitvah, formalni predlog za čim tesnejše sodelovanje. Vse v postev prihajajoče stranke in politične skupine naj bi v smislu tega predloga zavzele svoje stališče glede vseh glavnih vprašanj državne in nacionalne politike ter poiskale prave načine, da bi bilo to sodelovanje na terenu čim skladnejše in da bi njihova taktika v Beogradu dovedla do dobro preinšljenega soglasja.

V smislu tega sklepa so se danes dopoldne gg. Banjanin, dr. Andjelčević in dr. Kramer na stanovanju g. Miše Trifunovića sestali z delegati glavnega odbora radikalne stranke, katerim so sporočili sklepe vodstva JNS. Takoj nato so se sestali na stanovanju dr. Bože Markovića s predstavniki demokratske stranke in tudi nje obvestili o sklepih JNS. Vodstvi radikalne in demokratske stranke bosta sedaj o tem razpravljali in zavzeli svoje stališče. Na obeh sestankih, ki sta trajala po eno uro, so razpravljali tudi o pogojih sodelovanja, pri čemer so ugotovili, da smatra-

jo vse tri stranke za nujno potrebno, da se njihovo politično delo kolikor mogoče izenači in vzporedi. Popoldne je imel dr. Kramer sestanek z ministrom socialne politike dr. Srdjanom Budisavljevičem. Razgovoru je prisostvoval tudi prvak SDS odnosno KDK Večeslav Vilder, ki je daval prisel iz Zagreba v Beograd.

Politični odbor JNS je nocoj nadaljeval svoje razprave. Po zaključku seje je bil objavljen naslednji komunikacija: »Predsedstvo in politični odbor Jugoslovenske nacionalne stranke sta imela pod predsedstvom predsednika stranke g. Petra Živkovića dne 8. in 9. februarja t. l. seje, na katerih so razpravljali o političnem položaju in o razpoloženju med ljudstvom.

Soglasno je bilo sprejeto mišljenje, da narodni in državni interesi zahtevajo izenačenje pogledov na bitne probleme notranje politike in vzporeditev dela predstev onih sedanjih opozicijskih skupin, ki so pri decembrskih volitvah 1938 nastopile skupno. Sklenjeno je bilo, da se v tem smislu stavi predlogi radikalni in demokratski stranki.

Ta načelni sklep je bil po določenih delegatih danes sporočen predstavnikom obeh omenjenih strank.

Bolgarski trgovinski minister v Beogradu

Beograd, 9. febr. p. Jutri prispe v Beograd bolgarski minister za trgovino in obrt g. Slavko Zagorov. V nedeljo bo prisostvoval svečanemu ustanovnemu občnemu zboru Jugoslovensko-bolgarske trgovinske zbornice. Pri tej priliki bo imel tudi razgovore z jugoslovenskim ministrom za trgovino dr. Andriem ter z zastopniki jugoslovenskega gospodarstva o poglobitvi medsebojnih gospodarskih stikov.

Sofija, 9. febr. a. Ko je dobil povabilo iz Beograda naj se udeleži ustanovitve jugoslovensko-bolgarske trgovinske zbornice je bolgarski trgovinski minister dr. Slavko Zagorov z največjo pripravljeno sprejel ta poziv. Minister Zagorov odide jutri v Beograd, da bo na čelu delegacije 25 gospodarstvenikov s svojo navzočnostjo poudaril pomen te nove manifestacije obeh sosednjih držav. Minister Zagorov pripada mlajši generaciji bolgarskih državnikov. Rojen je leta 1898 in je študiral pravo in gospodarske vede v Bernu, Innsbrucku in Leipzigju, od leta 1923 pa sodeluje aktivno v gospodarskem in znanstvenem življenju Bolgarije in sicer v začetku kot član gospodarskega sveta, nato kot visok uradnik Narodne banke, kot ravnatelj državne statistike in profesor narodnega gospodarstva na sofijski univerzi. Na vseh teh položajih je pokazal

Zagorov vidne uspehe, tako da ga v Bolgariji izredno cenijo kot uglednega učenjaka in zaslužnega strokovnjaka. Od oktobra je minister za trgovino in obrt. Pred svojim odhodom v Jugoslavijo je minister Zagorov dal po agenciji Avall naslednjo izjavo za jugoslovenski tisk:

»Ljubezljivo povabilo, ki mi ga je poslal trgovinski minister dr. Andriem, naj bi prisostvoval svečanemu ustanovitvi jugoslovensko-bolgarske trgovinske zbornice v Beogradu, me je silno vzradostilo kakor tudi vso bolgarsko vlado. Odhod iz Beograda zbuja pri nas upanje, da bomo čez teden dni videli v Sofiji kot našega cenjenega gosta ministra dr. Andriema. Z radostjo nas tudi navdaja, da odhaja jutri zvečer v Beograd delegacija bolgarskih gospodarstvenikov. Predstavniki vseh trgovinskih združenj, voditelji bolgarskih kmetov, trgovcev, industrijcev in obrtnikov, bodo prišli v Beograd, da izroče pozdrave vseh bolgarskih slojev za priliko, ko se polaga temelj za bodoče skupno delovanje med jugoslovenskim in bolgarskim narodom na produkcijskem polju. Globoko verujemo, da bo z uspehom kronano tudi gospodarsko sodelovanje med obema bratskima narodoma.

Ljubljanski mestni svet

Na dnevnem redu so bile le tekoče zadeve

Ljubljana, 9. II. 1940. Nocoj je ljubljanski mestni svet imel kratko sejo, na kateri je rešil celo vrsto upravnih zadev. Župan dr. Adlešič je v predsedstvenem poročilu omenil, da je lani ustanovljena Glasbena akademija letos dobila svojo prvo upravo in prve tri redne profesorje. Nato je poročal o dosedanjih rezultatih zimske pomoči mestne občine. Letošnjo zimo je bilo z njo zaposlenih nad 600 brezposelnih delavcev. Na poziv Nj. Vis. kneginje Olge vsem jugoslovenskim mestom se je zimska akcija tudi v Ljubljani še bolj poživila. Nadalje je župan omenil nesrečo rušilca »Ljubljane« in blagoslovitev mestnega otroškega zavetišča v Trnovem, potem pa se je v topljenih besedah spomnil nedavno umrlega zaupnega viškega župana Jurija Petrovića, pisateljice Marije Bartol-Nadiškove, bivšega predsednika deželnega sodišča dr. Otona Papeza, pisarniškega ravnatelja otročnega sodišča Rajka Stojca, ki je več let sodeloval v mestnem svetu, profesorja dr. Pavla Grošlja in učitelja Frana Trošta. Mestni svetniki so stoji počastili spomin umrlih s slava klicem.

Odobren je bil računski zaključek kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske za leto 1938 sklenjenih nekaj nakupov sveta v regulacijske svrhe in rešenih več ugovorov proti predpisom mestnih

davščin in trošarin ter nekaj prošenj za odpis neizterljivih terjatev. Potrjenih je bilo 11 parcelacij in odobren nakup zemljišča Sokolskega društva Ljubljana II. na Prulah v izmeri okroglo 3000 m² za kupnino 550.000 din.

Mestni svet je rešil več prošenj za sprejem in za zagotovilo sprejema v ljubljansko občinsko članstvo. K enemu takemu primeru, ko je bilo slovenskemu mizarju iz Egipta odklonjeno zagotovilo sprejema, je m. s. dr. Bohinjec, opozoril, kako sedaj razne nacionalne države pozivajo svoje sorojake na vrnitev v domovino in take akcije pospešujejo. Zato se mu ne zdi prav, da mestna občina ljubljanska, ki je predstavnica Slovenije, odklanja, odtujuje slovenskim rojakom vrnitev v domovino. Želi, da bi se o tem problemu vršilo posebno načelno posvetovanje, in da bi mesto Ljubljana zavzelo v tem pogledu drugačno stališče.

Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo o ostavki profesorja Karla Dermastje namesto člana mestnega sveta in s tem tudi namesto načelnika finančnega odbora. Ta točka pa je bila po želji g. župana, sporačunsko s prof. Dermastjo odstavljena z dnevnega reda.

Ob 18. je bila seja zaključena in župan je odredil tajno sejo, na kateri je bilo rešenih več personalnih zadev.

Vojni cilji angleške delavske stranke

London, 9. febr. s. (Reuter). Angleška delavska stranka je izdala snóči proglas o svojih vojnih ciljih. Izraža se popolnoma za politiko vlade v njenem odporu proti nacionalno-socialistični agresiji. Kot svoj vojni cilj označuje: premagati hitlerizem in popraviti krivice, povzročene zaradi nacionalno-socialističnih napadov, toda tako, da pri tem ne bodo storjene nove krivice. Poljskemu, češkemu in slovaškemu narodu mora biti povrnjena svoboda, Avstrijci pa morajo dobiti priliko, da se svobodno odločijo, če žele ostati v Nemčiji ali ne. Francosko zahtevo po varnosti je treba spravi v sklad z nemško zahtevo po enakosti. Spomenica poudarja angleško-francosko ozko sodelovanje in pravi, da naj bi to tvorilo jedro širše skupnosti narodov, ki naj bi bila odprta vsem narodom.

Baltiški Nemci naseljeni tudi v Lodžu

Berlin, 9. febr. br. Oblasti na Poljskem so odredile, da se bodo Nemci iz baltičskih držav stalno naselili tudi v Lodžu, glavnem industrijskem centru nekdanje Poljske. Snóči je prisel v Lodž prvih 2.000 Nemcev iz baltičskih držav. Danes so bili že nastanjeni po raznih stanovanjih Poljakov, ki so zbežali iz dežele.

Poslanik Vukčević se je vrnil v Atene

Atene, 9. febr. AA. Jugoslovenski poslanik Vukčević se je vrnil z letalom iz Beograda v Atene ter prevzel svoje dolžnosti.

Velika pirotehniška tovarna zgorela

New York, 9. febr. AA. (Havas). Pirotehniška tovarna Golden State, kjer je nastala huda eksplozija, je postala žrtev požara. Ogenj se je razširil z velikansko hitrostjo in je požar zajel 507 hiš. Huda detonacija je prebudila vse prebivalce v okolici. Mnogo ljudi je planilo na ulico, misleč, da je potres. Po dotedanjih poročilih je samo nekaj ljudi ranjenih. Tovarna Golden State je na vsem svetu znana pirotehniška tovarna.

Upokojitev pri mornarici

Beograd, 9. febr. p. S kraljevim ukazom je upokojeni poročnik bojnega broda I. klase Anton Zupan.

Odklikovanje

Beograd, 9. febr. p. Na predlog prosvetnega ministra je odklikovan z redom jugoslovenske krone IV. stopnje dr. Kadovan Brenčić, upravnik narodnega gledališča v Mariboru.

Tudi Mura in Drava naraščata

Varaždin, 9. febr. o. Zaradi južnega vremena je pričel naglo kopneti sneg vode pa hitro naraščati. Mura in Drava nosita velike količine ledu in naglo naraščata zaradi česar obstoja nevarnost skorajšnjih poplav.

Vremenska napoved

Zemunska: Ohladitev v severni polovici države, drugod pa bo ostalo precej toplo. Prevladovalo bo oblačno in megleno vreme z manjšo jasnostjo. Deževalo bo tu pa tam, posebno v spodnjem primorju, v gorah pa bo snežilo.

Naši kraji in ljudje

Nepozabne zasluge Alojzija Preglja Ob prevratu je z zavednimi železničarji odločilno pomagal rešiti Ljubljano in Maribor

Ljubljana, 9. februarja
Danes dopoldne je bil v Litiji tiho in skromno izročeni materi zemlji g. Alojzij Pregelj, centralni nadzornik bivše južne železnice.

Ni dvoma, da je z njim legel v grob eden naših najposobnejših mož, ki mu niti železniška uprava, niti ožja domovina ni priznala onega, kar je po svojih delih zaslužil. Ko je leta 1924. prevzela država proge južne železnice v svojo upravo, je bil načelnik prometnega oddelka Pregelj upokojen. Moža pri polni telesni in duševni svežosti — saj je bil takrat star šele 48 let — strokovnjaka, ki mu med slovenskimi železničarji gotovo ni bilo para, so odrinili v brezleže. Cigava je bila ta zasluga, nam ni znano; ob tej priliki pač moramo priti, da je bila s tem dejanjem storjena državi velika škoda, udarili pa so s tem moža, ki je imel za državo, v prvi vrsti pa za Slovenijo zasluge, da jih more omeniti pravilno le železničar, ki je preživel prevratno dobo na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Zasluga pokojnikova je bila, da so bili slovenski železničarji vsaj malo pripravljeni na prevratne dni. Njegovo delo je bilo, da se je soška armada prevajala večje škode čez naše kraje in da je ostala Ljubljana — bela. Kdor je preživljal one strašne prevratne dni na ljubljanskem glavnem kolodvoru, bo mogoče mirne vesti potrditi, da bi mase tujeja vojsva najbrž Ljubljano uničile, ako bi ne uravnaval prometa na naših progah takratni prometni kontrolor Pregelj s štabom slovenskih železniških uradnikov, ki jim je v svojem velikem optimizmu in s svojo neustrašenostjo dal poguma, da so vztrajali na svojih mestih in delali naravnost čudeže. Ako se upošteva, da se je v nekaj dneh prepeljala skozi Ljubljano vsa soška armada, potem je šele mogoče oceniti, kaj so naši železničarji takrat izvršili pod vodstvom pokojnika v dneh, ko se je rodila naša Jugoslavija.

Tedne pred prevratom, ko se nam je svitala izza vzhoda zlata svoboda, je Pregelj zbral okrog sebe železniške uradnike in jim za dobro zastraženimi vrati, te ali one gostilne dajal točna naročila, kaj jim bo delati, da se domovina reši nesreče pred navalom soške armade. Predvideval je, da se bo na soški fronti prav kmalu vse zrušilo. Ko se je to dejansko zgodilo, so se zglasili pri njem — uradoval je takrat v I. nadstropju ljubljanskega glavnega kolodvora — zastopniki soškega generalnega štaba in ga pozvali, da skupno sestavi program za prevoz armade v domovino, kar naj bi trajalo pol mesca. Mož se je ironično nasmehnil in rekel, da programa pač ni potrebno sestavljati, kajti za razbite tolpe program pač ne bo držal, da pa bodo slovenski železničarji že poskrbeli, da bo v teku desetih dni vsa armada prepeljana skozi Slovenijo. Seveda so se mu oficirji smejali in se razdraženi poslovlili. Po kratkem času po so mogli videti, da je nasmejani mož dano obljubo držal; vsa soška armada je v osmih dneh pasirala Ljubljano in s tem je bila naša ožja domovina rešena.

Nato je Pregelj osredotočil svoje delo na severno mejo Konec novembra je general Maister zasedel Maribor. Tamošnji železničarji so — umevno pod vplivom Nemcev in nemškutarjev — v protest proti zasedbi stopili v stavko in ves premet z Mariborom je bil ukinjen. Vzdrževal pa se je promet še proti Gradcu, odkoder so Nemci pričakovali pomoči. General Maister bi nikakor ne mogel vzdržati, če bi bil promet še nadalje ukinjen, zato se je obrnil za pomoč v Ljubljano. In bil je zopet Pregelj oni, ki je dne 29. novembra 1918 odposlal iz Ljubljane s posebnim vlakom v Maribor četo odločnih železničarjev z nalogo, da naj — pa če tudi s silo — zasedejo Maribor ter vzpostavijo promet. To je Pregelj storil proti volji takratnih mogotcev pri generalnem ravnanstvu južnih železnic na Dunaju in v Gradcu. V noči na 30. novembra so Ljubljanci zasedli Maribor in s tem dejanjem je bilo rešeno to krasno mesto in ustvarjena je bila naša severna meja na Stajerskem. Po Pregeljevi nalogi in po njegovih navodilih so potem naši železničarji zasedali proge ob severni meji. Druga za drugo so padale nemškutarke postaje v upravo naših ljudi.

Bil sem med onimi železničarji-uradniki, ki so se v noči od 29. do 30. novembra pripeljali na popolnoma temno in zapuščeno mariborsko postajo. Srečno smo prišli s posebnim vlakom čez dravski most. V Hočah so nam namreč rekli, da je baje dravski most poškodovan. Naokrog po cesti z vozom skozi mesto se je iz Hoč pripeljala druga skupina ljubljancov, ki so imeli nalogo, da od strani zasedejo postajo, če bi oni z vlakom ne mogli čez most. Ob 3. uri zjutraj sta se obe skupini sešli srečno na kolodvoru. Ne bom pozabil trenutka, ko nas je veliki Maister navdušen sprejel; objemal nas je od veselja in vzklikal, da sta rešena on in Maribor. Takrat in mnogokrat pozneje je general Maister brez ovinkov priznal, da ima Pregelj ogromen del zaslug, da je Maribor postal jugoslovanski. Tudi pozneje v težkih in lepih časih Koroške in Stajerske so bili slovenski železničarji vedno na svojih mestih pod večjim vodstvom Preglja, ki je bil med tem že imenovan za načelnika prometnega oddelka pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani. Njemu gre v prvi vrsti tudi zasluga pri usta-

šeno mariborsko postajo. Srečno smo prišli s posebnim vlakom čez dravski most. V Hočah so nam namreč rekli, da je baje dravski most poškodovan. Naokrog po cesti z vozom skozi mesto se je iz Hoč pripeljala druga skupina ljubljancov, ki so imeli nalogo, da od strani zasedejo postajo, če bi oni z vlakom ne mogli čez most. Ob 3. uri zjutraj sta se obe skupini sešli srečno na kolodvoru. Ne bom pozabil trenutka, ko nas je veliki Maister navdušen sprejel; objemal nas je od veselja in vzklikal, da sta rešena on in Maribor. Takrat in mnogokrat pozneje je general Maister brez ovinkov priznal, da ima Pregelj ogromen del zaslug, da je Maribor postal jugoslovanski. Tudi pozneje v težkih in lepih časih Koroške in Stajerske so bili slovenski železničarji vedno na svojih mestih pod večjim vodstvom Preglja, ki je bil med tem že imenovan za načelnika prometnega oddelka pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani. Njemu gre v prvi vrsti tudi zasluga pri usta-

Del balkanskega sporazuma pred oltarjem Radijski poročevalec Granden je že povedel izvoljenko pred oltar

Beograd, 9. februarja
Poroka ameriškega novinarja Grandena z gdnico Natalijo Paligrasovo je še včeraj senzacija Beograda. Vse skupaj se je izvršilo s pravo ameriško naglico in listi vedo posvečati temu mičnemu dogodku potrebno pozornost s tem, da zanimivo opišejo, kako se je poroka izvršila.

Bil je solnčen dan, ko sta gdnica Natalija Paligrasova, napovedovalka za rumunščino v beograjski kratkovalovni radijski postaji, in ameriški radijski poročevalec Thomas Granden stopila pred oltar v svetosavski cerkvi. Izprva se je govorilo, da bo poroka po tako naglem poznanstvu v nedeljo 11. t. m. Toda tako naglo, kakor se spodobi za ta živi ljubavni film, je prišlo tudi do poroke. V pisarni svetosavske cerkve so najprej sestavili poročni zapisnik. Protokolera Aleksander Lazarevič je prijazno ogledoval ameriškega ženina, svetosavskega sivookega malega moža, oblečenega v zimsko suknjo, in poleg njega temno lepotico Natalijo, ki je tako uspešno prispela svoj delež k balkanskemu sporazumu. Za pričo so prišli dr. Miloš Mladenović, šef kratkovalovne oddaje postaje, nadalje Saint-Bruyere, ki je dopisnik velikega dnevnika »Chicago Tribune« za ves Balkan, Dušan Dođić ki je šef patriarhovskega kabineta, in Milan Marković, napo-

Vode se razlivajo

Beograd, 9. februarja
Kakor je bilo pričakovati, je začela močna odjuga v raznih pokrajinah Jugoslavije povzročati hude povodnje, ki so že dosegle zalile velike plošče zemlje in povzročile obilo škode. Kakor poročajo iz Slavoskega Broda, Sava naglo narašča in je dosegla že 5 m nad normalo. Sneg se povsod naglo topi, narastl so vsi pritoki Save, ki neso s seboj velike plošče ledu.

Najhujše so povodnji v Pomoravlju. Velika Morava je zalila zajela vsa Mijatovac, ki je popolnoma poplavljena. Kmetje se rešujejo s čolni. Voda te planila v vas v noči med 6. in 7. februarjem s tolikšno silo, da je kmalu bilo vse zalito. Posebno škodo je povzročila voda s tem, da je donosala v vas plošče ledu. Ves promet se vrši s čolni Morava je narastla za 5 metrov nad normalo.

Iz Smedereva poročajo da je zaradi nagle naraščanja Morave v nevarnosti veliki moravski nasip, ki varuje nekaj vasi pred povodnjami. Bila je storjeno vse potrebno, da se nasip očrvi.

Tudi reka Bosna je že poplavlja velike dele zemljišča. Avtomobilski promet med Banjaluko, Prnjavorom in Derventom je nemogoč.

Iz Zajčarja poročajo da imajo tam že nekaj dni krasno pomladno vreme. Reka Timok, ki je bila doslej pod ledom, nosi

novitvi te najvišje uprave južne železnice v naši državi ter pri mnogih delih, ki so bila izvršena na njenih progah v Sloveniji in na Hrvaškem. Njegovi načrti so bili: gradnja drugega tira na progi Zidani most — Zagreb — Sisak, gradnja drugega mosta v Zidanem mostu, gradnja ljubljanskega in drugih kolodvorov itd. Vse to je padlo v vodo z njegovo upokojitvijo leta 1924. Mož se je razočaran umaknil, mi mlajši pa smo se strme vprašali: ali domovina tako nagradi zaslužne sinove?

Se enkrat se je pojavilo Pregljevo ime v zgodovini naših železnic. Pokojni železniški minister Sušnik ga je poklical v generalno direkcijo v Beogradu, ko je bil na naših železnicah naravnost neznošen nered. Oddahnili smo se za takrat, zavedajoč se, da je prišel pravi mož na pravo mesto. Toda kmalu smo bili razočarani! Pregelj, poln moči in idealov, je hotel brez ozira na levo in desno napraviti red. Zgodilo se je, česar nismo mogli verjeti: mož je bil zopet upokojen in se je vrnil v domovino, kjer se je posvetil študiju različnih ved. V zadnjih letih je skoraj popolnoma ogledlil. V Gradcu pri Litiji si je dom svojega očeta preuredil za starost, ki je pa ni ušakal; komaj 64 let star je odšel mož, ki mu je domovina dolžna mnogo, mnogo... Slava njegovemu spominu!

vedovalec kratkovalovne radijske postaje. Pri spravevanju je ženin povedal, da živi njegov oče Georges z materjo Mabel kot ugleden trgovec v Clevelandu. Po opravljenem zapisniku so šli v cerkev.

Prota Lazarevič je opravil poročni obred, pri katerem se je ženin nekoliko nerodno križal in mu je morala nevesta pomagati. Nato je prota izpregovoril: »Zdaj vama v imenu cerkve čestitam in želim vso srečo... Tako je torej skromna mala uradnica našega ministva pti v kratkih dneh postala Grandenova, soproga uglednega ameriškega poročevalca.

— Verjemite, nadzve sem srečna, je rekla mlada gospa novinarjem, ki so jo obkročili od vseh strani in ji čestitali. — Ni mi bilo všeč, ko sem bila premeščena v kratkovalovno oddajo postaje. Toda zdaj...

— Kdaj zapustite Beograd?
— Ne vem, o tem bo odločil moj mož.
— Ali vam je žal, ker zapustite svoje in prijateljce?

— Ah... na to vprašanje je težko odgovoriti. Srčen rad imam svoje, imam tudi iskrene prijateljce, od katerih se bom težko ločila. Toda vsako dekle mora biti srečno kadar je na poti, ki vodi v zakon. To je usoda nas vseh.

zda ogromne plošče ledu, ki se razbija s strašnim pokanjem

Na Savi pri Obrenovcu je začel pokati led, ki ograja dva državna vlačilca. napolnjena s premogom. Organizirali so akcijo, da rešijo oba vlačilca pred tesnim objemom ledu.

Pri Beogradu opazujejo, kako razbija toplo vreme ogromne ledene bloke, ki po-

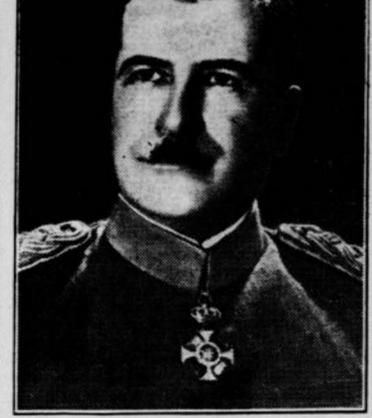
Življenje v obmejnem industrijskem revirju Jesenice imajo najboljše smučarje v državi — Dolga vrsta društev polaga letne obračune

Jesenice, 8. februarja
Smučarska sezona je dosegla višek. Največje zimskosportne prireditve so že za nami. Izredno ugodne snežne razmere so omogočile izvedbo vseh prireditev v polnem obsegu. Vse tekmovalce, predvsem pa zimskosportne igre KID so pokazale izurjenost tekmovalcev in tekmovalki ki so si kasneje pri tekmah za državno prvenstvo v klasični in alpski kombinaciji osvojili vsa prva mesta.

Jesenice so postale središče jugoslovanskega smučarstva. Tu so najboljši jugoslovanski smučarji doma. Kdor hoče danes kjerkoli uspeti, se mora boriti, in naši fantje so se na te borbe temeljito pripravili. Več let skoraj ves svoj prosti čas prebijejo pozimi na smučeh. Vsako soboto dopoldne in v nedeljo zjutraj zjutraj

Visoka služba generala Bogoljuba Ilića

Kakor smo poročali je bil z ukazom kr. namestnikov postavljen za pomočnika vrhovnega inspektorja naše vojsne sile armijski general g. Bogoljub Ilić, doslej komandant II. armijske oblasti. Slovenci smo prav

posebno veseli, da vidimo na tako visokem položaju vojaškega dostojanstvenika, ki je bival tudi precejšnjo dobo v naši sredini in si pridobil najiskrenejše spoštovanje, kakor je tudi on sam priučno vzljubil Slovenijo.

G. Bogoljub Ilić se je rodil 22. februarja 1881. v Poževarcu. Nižjo vojni akademije je dovršil z odličnim uspehom leta

Inž. arh. Mitja Švigelj: Pogled na Triglav

25. t. m. bo zaradi svoje nove vsebine in novega razstavljalca gotovo sanimala občinstvo, ki poseča naše razstave

lagoma nadaljujejo pot iz Save v Dunav. Moč ledu je ogromna, kajti taki bloki lahko zdrobijo, kar se jim postavi po robu, pa naj bo iz lesa, zidu ali železa. Komisarji ladijske policije v Beogradu je naročil, da se izselijo iz nevarnega območja vse družine. Kakor na beograjski, je živahno tudi na zemunski strani.

Štev zelo marljivo in uspešno deluje. Medtem ko je sportno in kulturno življenje silno razgibano, je v političnem življenju nastopilo skoraj popolno zatišje. Jeseničani so politično že davno opredeljeni. V politiki je potegnjena zelo vidna črta, ki loči ljudi raznih svetovnih nazorov v več skoraj enako močnih taborov. Tu se ne da skoraj nihče pridobiti za drugo miselnost. Vsak je zvest svojemu prepričanju, razen nekaj redkih izjem, ki so navadno vedno tam, kjer se jim obetajo koristi.

Zdajšnji napeti mednarodni položaj je politično prepričanje močno potisnil ob stran. Občani zelo malo govore o lokalnih političnih zadevah. Skoraj vsak skrbno čuva svoje čuvstvo in se pokorava disciplini, ki jo narekujejo hudi časi. To je viden znak duhovne zrelosti našega preostlega človeka, ki se zna popolnoma obvladati. Prenehale so politične strasti in strankarske borbe, ki so dolga leta razkrajale naše vrste in zastupljale naše življenje.

Z največjo pažnjo, a tudi s skrbjo gledamo na dogodke, ki se dogajajo v širnem svetu in okoli nas. Z velikim zanimanjem motrimo delo naših državnikov na notranji preureditvi države. V teh dneh še posebno čutimo, kaj pomeni večja država za majhen narod, ki živi na njenih skrajnih mejah. V polni meri se zavedamo dobrin, ki jih ima naš industrijski predel v državni skupnosti, kjer lahko vnovičujemo izdelke svojih rok.

neje domišljije, da se bolj oživl in izpopolni pisarvo pripovedovanje. S »Starimi Grki« nam je dal prof. Sovršč delo, ki bo ostalo še dolgo nedoseženo. Založba je opremila knjigo s številnimi ilustracijami. Imenik ob koncu spisa, ki ga je sestavil prof. dr. Albin Vilhar, je nekaj slovar h grški zgodovini in še bolj olajšuje uporabo te kar dragocene knjige.

„Praznik cvetočih češenj“ v ljubljanski drami

Po večletnem presledku so 8. t. m. zopet prizužili Klubundov »Praznik cvetočih češenj«. Nesporno je, da je ta igra vredna nove prizužitve (tudi v stari režiji, zasedbi in inscenaciji), vendar so njeni prvi uspehi v Ljubljani časovno še tako blizu, da se vprašujemo, ali je ni poklicala na oder bolj repertoarska zadrega, kakor pa prepričanje o njeni subtilni aktualnosti v žalostnih časih, ki jih preživlja današnji svet?

Pred leti umrli nemški pesnik E. Henschke-Klabund je imel pri nas kar izreden uspeh z dvema svojima orientalskima predelavama »Krog s kredoc« in »Praznik cvetočih češenj«. Menda je to pripomnilo, da smo dobili v slovenskem prevodu še nekaj njegove krhke, nervozne proze, polne sveže domišljije in vročinskih prividov. Klubund je v svoji kratki »Literaturschicht« posvetil nekaj vrstic tudi slovenski literaturi in omenil Prešerna, Stritarja in Gregorcija.

»Praznik cvetočih češenj« je Klubund obdelal na osnovi japonske igre Takedija Izumi. Besedilo, ki je pretkano s pesniškimi, ponekod vprav liričnimi stavki, je vrnlo poslovenil Fran Albrecht. V režiji Cirila Debeva in inscenaciji še pokojnega

Kulturni pregled

Zgodovina starih Grkov

(Ob knjigi Antona Sovreta »Stari Grki«. Mohorjeve občne zgodovine drugi zvezek. Celje 1939, 568 str. v 4°)

Zgodovina stare Grške bo ostala še dolgo, če ne za vedno tista snov, h kateri se bo neugnano vračal zvedavi človeški duh. Nad vsemi zmaganji in porazi naše omike vstaja privid Akropole, tel najčudovitejših razvalin, ki so postale simbol nesmrtnega narodnega genija, s katerim je vstopilo v človeško kulturo toliko lepega in podnetnega. Evropska civilizacija se vrača na ta sveti prostor, ki mu je Renan poleg nešteti drugih zapel visoko hvalnico, kakor se vrača človek v svoj rodni kraj; vrača se, da se zopet napije vere vase.

Knjige, ki združujejo v celotni pregled bitje in žitje davnega naroda, so bile vedno dogodek. Težko si je že misliti narodno kulturo, ki ne bi položila svojega posebnega prispevka za spoznavanje starih Grkov; čeprav se zdi, da je bilo že vse povedano, je vendar treba v vsaki dobi in pri vsakem narodu, ki si hoče pridobiti notranjo veličino, povedati vse iznova...

Pisec teh vrstic je že težko pričakoval nekaj časa napovedano starogrško zgodovino iz peresa prof. Antona Sovreta. Ne morda zato, ker ne bi imel na svojih knjižnih policah drugih, tujih del te vrste od Bruckhardta do Thassila von Scherffera. Mnogo bolj se je veselil napovedane knjige zaradi tega, ker je prav Anton Sovršč avtor, ki s svojimi že priznanimi kvalitetami vzbuja največje zanimanje in

zaupanje. Kdor je željno pričakoval njegovo knjigo se ni razočaral: njegovi »Stari Grki« so v slovenski znanstveni, posebej še v zgodovinski prozi resničen dogodek.

Kje so časi, ko smo hlastavo prebrali Staretovo »Občno zgodovino«? Odtlej se je močno spremenila zahtevnost slovenskega čitatelja in potreba občne zgodovine se je prenesla iz širokega ljudskega kroga v izbirnejšo inteligenčno plast. Nova »Mohorjeva občna zgodovina« je namenjena tet plasti in monografije o posameznih narodih ali dobah, ki bodo izhajale v tem okviru, ne bodo moge zaostajati za podobnimi izdajami v tujih jezikih, izmed katerih mi najprej prihaja na misel velika »Weltgeschichte« nemške založbe Propyläen.

Založba ni mogla z večjim učinkom vzbuditi zanimanja, skoraj bi dejal: zlasti po novi slovenski Občni zgodovini, kakor je storila prav s Sovretovimi »Starimi Grki«. Kaj odklikuje ta spis? Ne glede na vse, kar bo povedala strokovna kritika (a pri nas ni menda nikogar, ki bi tako kakor prof. Sovršč poznal stare Grke), je treba z laičnimi očmi ugotoviti: Pregledno razdelitev obsežne snovi, ki v dvanajstih lepo zaokroženih delih razdeljenih v posamezna poglavja, vsebuje najvažnejše, kar more zanimati sodobnega čitatelja; mišlavno prikazovanje pojavov in zadržan

pregled po vseh področjih grškega življenja od vojaške zgodovine preko politične in socialne k najvišjim vzpomom tvornega duha in likovni umetnosti, poeziji in filozofiji; pri vsem tem pa slog in jezik, ki sta kar ustvarjena za uživanje.

Prof. Sovršč je delal na podlagi najnovejših virov in združuje v svojih pregledih dob in pojavov rezultate sodobnih proučevanj, marsikje pa otipra samostojne, močno zanimive poglede na tisti starogrške pojave, ki si jih sme vsakdo razlagati po sili lastne doglednosti in osebnega okusa ter jih gledati tako rekoč skozi svojo dobo. Ne le po formalnih vrlinah, marveč tudi po načinu, kako je avtor; obdelal posamezne dobe in pojave, je delo prof. Sovreta edinstveno in ga ne more nadomestiti nobena tujezična zgodovina starih Grkov. To pomeni, da »Stari Grki« niso sad še tako srečne kompilacije, marveč rezultat samostojnega proučevanja in razmišljanja, delo, ki ima vzlic znanstveni zanesljivosti in objektivnemu stališču tudi pečet avtorjeve osebnosti. To je odlika vseh zgodovinarjev, ki so hoteli biti kaj več kakor samo zbiratelji gradiva in arhivski delavci.

Čemu je treba vedno znova prebrati zgodovino starih Grkov? Danes morda bolj kakor kdaj prej zaradi usodne krize civilizacije in kulture, ki se odmotava pred nami in katere konca ne more v tem hipu nihče dogledati. Skoraj vsi veliki vzleti človeškega duha v politični, socialni in duhovni kulturi (ne pa v religiozni) imajo svoje začetke v grškem svetu; vse napaake in slabosti se kažejo že tam, prav kakor vsi obrisi človeške veličine. Prof. Sovršč v svoji zgodovini Grkov dogledal značilni ritem zgodovinskega razvoja, ki je v raznih dobah ponavljal oblike starega, srednjega in novega veka. Nič ni novega pod

soncem, vzklika čitatelj, ko bere o pojavih totalitarnega pojmovanja države pri Sparti ali o poskusih avtarkije, ki so imeli že tedaj slab konec. Na vsej poti skozi slavno grško zgodovino srečujemo pojave, ki nam vzbujajo misli na našo težko zamračeno sodobnost, in če bi bila zgodovina res magistra vitae, bi lahko že grška zgodovina marsikogar izpametovala. Narod, ki je imel toliko genialnih glav, je vodil v splošnem slabo politiko. »Svojeeglavnost in pretirano poudarjanje samobitnosti«, piše avtor na str. 76, »je zmerom oviralo združitev in panhelensko celoto... Ob prebranju teh poglavij grške zgodovine dobiva človek naravnost klavrne vtise. Ko bi Grki drugod ne bili ustvarili neminljivih reči — v politiki nam ne morejo biti za vzgled.« Kako prijetno ti stori, ko čitaš v poglavju o homerskem eposu: »Ni ga domala naroda, ki bi se mogel ponašati z lepšo analogijo k predhomerskemu pesništvu ko ravno Jugoslovenci. In če za koga, mora biti za nas homersko vprašanje rešeno. Naši slepi guslarji, njihove gusle in petje se čudovito ubira z aoidi. Še več: naša epska narodna pesem je izvrstna razlaga za nastanek Iliade in Odisjeje...«

Ni mogoče nasteti v tem okviru vseh vrlih zajete knjige, ki je prava mojstrovina slovenske zgodovinske proze. Koliko jasnega znanja ti daje pisec s svojimi orisi likovne umetnosti, stavinstva, poezije, tragedije! Kako plastično je umel z nekaj potezami orisati like velikih grških državnikov, vojakov, pesnikov, mislecev! Močna prednost takih spisov je že v tem, če nimajo občutnih »mrtvih mest«, t. j. odstavkov, kjer se pisatelj in z njim bralec pogrezata v podrobnosti, izgubita glavno linijo. V knjigi prof. Sovreta jih skoraj ni, tako da se nikjer ne dolgočasim, če le imam kaj zgodovinskega čuta in nekaj živah-

Domače vesti

Zadnja beseda o kovancih

Gospod urednik, glede na razne jeremiade zaradi zamenjave kovancev vam pošiljam sledeči sestavek:

Pravijo, da je križ z zamenjavo starih kovancev. Res je križ, toda največji je z nami samimi, ker ne vidimo, da si sitnosti delamo sami.

Zamenjava kovancev bi smela biti vprašanje nekaj tednov, ne pa mesecev. Sedva je treba pri tem sodelovanja vsega prebivalstva. Nikdar ne bo konec starih kovancev, če jih homo odrivali drug drugemu. Pri tem prednjačijo državne in samoupravne ustanove, ki so pri velikem prometu kakor našle ustvarjene za hitro regulacijo drobita.

Prideš na postajo in kupiš vozni listek. Plačaš z novim pedesetnikom, blagajničar pa ti nasuže drobita »vsake sorte farbe«. Isto pri mestni cestni železnici: pol belega, pol »zlatega« denarja. Poštar ti prinese nakazilo in te srtira z vsemi barvami in velikimi kovancem. V trgovinah prav tako. Pri tem pa ima podružnica Narodne banke novih kovancev na pretek, stare pa porivamo med seboj in se čudimo, da jim noče biti kraja.

V trgovini Baťa sem opazila, da od strank kasirane stare kovance takoj odda le in jih strankam ne izdaja več. Na moje vprašanje, kaj delajo z njimi, so mi povedali, da jih oddajo pošti ali pa Narodni banki, ki ima dovolj novih kovancev na razpolago.

Ko bi tako postopale naša cestna železnica, ki ima ogromen promet ravno s kovanci, pošta in vse trgovine v mestu, bi se govalo nikdo ne pritoževal zaradi »kratkega« roka za zamenjavo, ker bi stari kovanci mnogo prej izgini iz prometa. Z odličnim spoštovanjem ....

Podpisana je ugleda ljubljanska gospa iz trgovskega stanu. Moramo ji priznati, da pismu nimamo pridati ničesar drugega kakor piko.

30 vrst kolonjske vode, odlično parfu mirisnih — toči v vsaki količini in po nizkih cenah. Parfumerija »VENUS« Sa. Tvrševa

* Eno izmed najboljših svetovnih reportaž o Ameriki pod naslovom »Enoadstropna Amerika«, ki sta jo napisala Ruska Ilij in Petrov, je začel objavljati »Naša vila«. Številka za prihodnji teden objavlja poleg tega zanimive odgovore univ. prof. inž. Marja Osane o tehničnih vprašanjih naše radjske postaje, zanimivo rubriko »Od tu in tam«, poglavje »Radio in televizija« s poročili o najnovejših dogodkih na teh dveh področjih in kotiček za smeh.

* Naš vate objavlja v posebnem programskem delu tudi programe vseh važnejših evropskih radijskih postaj za tekoči teden in poseben izveček najboljših oddaj, na ovitku pa posebno tabelo ur, ko najvažnejše evropske postaje oddajajo poročila o najaktualnejših dogodkih. Zahtevajte še danes na ogled brezplačno številko »Našega valca«, ki vam jo bo uprava takoj poslala. Mesečna naročnina je samo 10 din, naroča se pri upravi: »NAŠ VAL«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Poroka. Pred dnevi se je poročil v Skopju naš zavedni nacionalni delavec, član Sokola na Ježici, učitelj g. Rajko Kunaver, doma iz Savelj pri Ježici, z gđ. Jovičovo Branko iz Skopja. Poroka se je vršila po predpisih katoliške vere v skopjski cerkvi. Mlademu paru iz srca želimo kar največ sreče! G. Kunaver udeležitelj med naše brate v Južno Srbijo.

* Poroka. V Trzinu sta se poročila g. Franc Azman, uslužbenec Pernerovega avtobusnega podjetja in gđ. Julija Sovrčeva iz Dola pri Hrastniku. Čestitamo!

* Mladinske telme gorenske sokolske župe, ki bi se imele vršiti v nedeljo v Strazišču pri Kranju, so preložene na 25. februar.

* Novi grobovi. Na Dunaju je umrl g. Emil Tschurn, bivši lastnik tvrčke Rozman in Tschurn v Ljubljani. — V Ljubljani

— Po pogosti nosenosti morejo žene z dnevnno redno uporabo pol kozarca naravnega »Franz-Josefove« grenke vode, zavzete na tešče, z lahkoto doseči izpraznjenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobi vsod.

Ogl. reg. S. br. 30474-32.

V. Uljanšičeva se je ta orientalska igra, vsebujoča pravo človeško tragedijo in zgrajena na motivu heroične poirtvovalnosti, znova uvrstila v tekoči repertoar Morda jo bo občinstvo sprejemalo v teh časih še z večjim razumevanjem in pristnejšim ganotjem. Saj se je prav sedaj začela za evropske narode heroična doba, ko se v tolikih tragičnih primerih obnavljajo sredi stvarnega življenja stari motivi o konfliktu med transkimi nasiljem in človeškim srcem, med junaško samoodpovedjo in nepremagljivo srčno nežnostjo. Prigoda Kotare in Kwana morda tudi danes ni brez nekih moderniziranih inatit. Vsa žalostna zgodba pa je v tej prečudno subtilni igri — spominja se rož v traji — obdana s poezijo cvetočih čišen in obsvana z lepoto svete gore Fudžijane, mističnega smotra budhističnih romarjev.

Marija Vera, Saričeva, Vida Juvanova, Gregorin, Jan, Debevec in Skrbinešek imajo v igri vloge, ki vodijo in prepričujejo s svojo pesniško in življenjsko vsebino ter zapuščajo globok vtisk.

Zapiski

Francoška revija o naših koncertih in gledališču. »Le Ménestrel«, ugledni pariški tednik za glasbo in teater, ki izhaja že od leta 1833, je v številki od 2. februarja t. l. prinesel poročilo o beograjski izvedbi L. M. Škerjančeve kantate »Zedinjenje«, o prvem letošnjem simfoničnem koncertu ljubljanske filharmonije (D. Šijanec) in o koncertih Friedmana, Mainardija in Magalova. Članek, ki ga je prispeval dr. Pavel Karlin, omenja tudi več letošnjih predstav v naši dramini in operi.

Kaj pripravljajo slovenski založniki? Založba »Hram« napoveduje za 1. 1940/41 Honoréja de Balzaca roman »Stric Pons« v prevodu Otona Župančiča, M. Kinnana-Rawlinga roman »V pomladi življenja« v prevodu Frana Albrechta, Marije Majero-

ski bolnisiuci je premnila ga. Antonija Dovčeva, rojena Jurkovičeva. Pogreb bo v nedeljo ob 14. izpred mrliške veže. — V Trbovljah je umrla ga. Neža Ličarjeva, rojena Culkova, soproga organista v pokouju. Pogreb bo v nedeljo ob 9. dopoldne. — Rajnkim blag spomin. Žalujočim naše sožalje!

* Tragična smrt kotoške zdravnice. Ves Kotor je pod vtisom samoumora zdravnice dr. Stane Spasojevčeve, ki je bila sedem let upraviteljica banovinskega dečjega doma v Kotoru in si je pridobila splošne simpatije. Zastrupila se je z morfijem. Zapustila ni nobenega pisma. Bila je zadnje čase močno potrta, ker je doživela razna razočaranja. Doma je bila iz Obrenovca, mešeno je dovršila v Beogradu. Vneto je sodelovala pri Sokolu. Pogreba v sredo se je udeležilo ogromno prebivalstva. Iz kapele so zdravnik prinesli krsto na pokopališče. Bilo je mnogo krasnih vencev, ob grobu pa se je poslovlil v imenu Sokola br. Djordje Vik.

* Občni zbor poružnice SPD v Trzinu bo v soboto 17. t. m. ob pol 20. zvečer v skletu g. Jelenc. Poleg običajnega dnevnega reda še volitev 2 odbornikov in 3 namestnikov te. sklepanje o gradnji in najetju posojila za Kočo pod Storžcem.

* Pri podjetju »Bosna-Bois« je 1.500 delavcev brez dela. Veliko bosansko gozdno industrijsko podjetje »Bosna-Bois«, ki ima glavna skladišča in veliko žago pri Banjaluki, je ustavilo delo, ker je zmanjkalo lesa za predelovanje. Čeč nož je ob zasluček čkrog 1.500 delavcev Storjeni so ukrepli, da se bo delo nadaljevalo, ker je tolikšna brezposelnost v enem samem okraju prehud udarec za vse prebivalstvo.

* Dolg države subotški občini. Subotška občina je pred 20 leti dala državi v najem poslopje gimnazije in to za letno najemnino 168.000 din. Dospel pa ni bil vplačan še niti dinar najemnine. Ministrstvo prosvete je pred nekaj leti poudarilo, da je pač interes mesta samega, da ima v svojem središču državno gimnazijo in da ne more imeti protiterjatve. Občinsko poglavarstvo pa vztraja na pogodbi in zahteva izplačilo 3.200.000 din najemnine za vseh 20 let. V Beograd se je šel poslati subotški podžupan Slobodan Miladinović, ki bo skušal doseči vsaj izplačilo v letnih obrokih.

* K našemu poročilu o požaru prosvetnega doma v Poljanah z dne 2. t. m. dostavljamo, da cevi niso bile zamrle, kakor je bilo pomotno navedeno. Motorna brizgalna je delovala brezhibno ter so požarovalni gasilci ogenj v najkrajšem času pogasili in omejili.

* Namesto vrane je ustrelil dekle. V Beadini pri Slavonskem Brodu je postala žrtev lovske nesreče 18letna Anika Trnac. Neki Dragutin Prpić je z lovske puške streljal vrane. Po usodnem naključju pa je ves strel bušil Antici v lice. Poškodbe so zelo hude in bo dekle najbrž oslepo.

* Pastirski zaigrava. V vasi Vranicu pri Kotoru je 22-letni Marko Radonić ustrelil s samokresom 17-letno lepčico Danico Petrovičovo, že dolgo časa je molodaval, naj bo njegova. Toda dekletova mati je nasprotovala. Ker je fant nedavno grozil Danico, da jo bo ustrelil, je moral 7 dni hladiti vročo kri v zaporu. Toda nič ni pomagalo. Ko je spet prišel na prost in je videl Danico knati ovce na pašo, je pohitel za njo in jo zadel naravnost v srce. Marko je nato trčil taval okrog. Ko je bila Danica že pokopana, se je Marko vlegel na sveži grob in se ustrelil v glavo.

* Veliko svaatovanje v slavonki vasi. V Slavoniji se še slaherno zimo vrstijo pompozna svaatovanja, ki vzbujajo pozornost. Letošnji predpust so imeli tako svaatovanje v vasi Gundinich pri Djakovu, kjer se je poročil Mirko Skopal, sin premožnega gospodarja. Izpučen je za krojaškega pomočnika in je dobil premožno nevesto Ružo Kokanovičovo iz iste vasi. K poroki se je »bralo 500 svatov in je svaatovanje trajalo celih 5 dni. Pojedli so 6 svinj, 2 kravi, 90 kokoši, 63 velikih hlebov kruha in ogromno drugih potrebščin, izpili pa so 1.400 litrov vina, 500 litrov domače slivovke in 75 litrov črne kave. Igrali sta dve godbi. Svatje so prinesli lepa darila, vredna nad 10.000 din. Tako velikega svaatovanja tudi v Slavoniji že 10 let ni bilo.

* Lahkovernost, praznovanje in p-darstvo menda nikjer niso tako v cvetju kakor v Bosni in še prav posebno v Sarajevu. Venomer se vrstijo afele, pri katerih se razkriva, da imajo različni padariji in preroki svoje zveste kliente v »visokih krogih« Javna tajnost v Sarajevu je da je svoj čas neki visok upravni uradnik

ve roman »Sirena« v prevodu Ferda Kozaka in Arthura Lutherja roman iz življenja ruskega pesnika Lermontova »Demon« v prevodu M. Klopčiča. Izdala bo tudi izvirni slovenski roman, ki mu bo priznana druga Prešernova nagrada. Roman za sedaj še ni znan.

Natečaj osnutkov za državno opero v Beogradu. Dne 31. januarja t. l. se je zaključil natečaj za zgraditev državne opere v Beogradu. Do tega dne je prispelo sedemdeset projektov, vendar pa prihajajo nekateri še naknadno. Žirija bo začela s svojim delom 19. t. m. Med projektanti so tudi mnogi slovenski arhitekti.

Razstava hrvatskega slikarja Mirka Uzorinca v Kranju. Danes ob 20. uri bo v Kranju (hotel »Evropa«) otvoren razstava slik Mirka Uzorinca. Hrvatskega umetnika je povabila v Kranj »Ljudska univerza« z namenom, da razstavi svoja najboljša dela z Jadrana, ki so pred večna meseca vzbudila v Zagrebu veliko pozornost. Umetnik se je vabilu odzval in bo razstavil v Kranju okrog 25 akvarelov z motivi z Dalmacije in Primorja ter nekaj portretov v olju. Mirko Uzorinac je absoluten Umetnostne akademije v Zagrebu, kjer mu je bil učitelj prof. Čikoš. Studiral je tudi v inozemstvu. Razstavljal je doslej v Zagrebu, Beogradu, Karlovcu in še v nekaterih provincialnih hrvatskih mestih. Prvotno se je bavil z grafiko, v zadnjem času pa mu je najbližji akvarel. O njegovih jadranskih motivih je pisal dr. Mate Hanžeković; »Uzorinčeva olja so izvrstna in krasna dela, ki bi si jih morala nabaviti naša Moderna galerija«. Razstava Uzorinčevih del v Kranju bo odprta od 11. t. m. do vključno 18. t. m. vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure v klubski sobi hotela »Evropa«. Slikar, ki je že pred leti iskal motive v Sloveniji in sicer v Sevnici in okolici Maribora, bo tudi sedaj izrazil priliko in namerava napraviti v okolici

Premiera zabavnega muzikalnega filma
CIGANSKA GODBA
NARODNI PLESI!
ČARDAŠ - KAVALIRJI
V glavnih vlogah: Gustav Fröhlich, Camila Horn, Tibor de Halmay in Huszar Puffy. Predstave ob 16., 19., 21. uri

PREMIERA!
Alida Valli PLES V DVORCU
Sijajna italijanska muzikalna komedija. — Indiskrecije iz privatnega življenja lepega princa. Sodeluje balet milanske Scale. Kino Matica, tel. 21-24, ob 16., 19., 21. uri

PREMIERA VELIKEGA FRANCOŠKEGA FILMA, čigar zanimiva snov je vzeta iz naših časov in iz naše generacije.
POD PARIŠKIMI MOSTOVI
Ganljiva ljubezen fanta in mladenke, katera vleče njihova mladost v življenje in boljše bodočnost. — Film poln ganljive ljubezni in vernega prijateljstva pretkan z vedrim humorjem.
V tem filmu briljirata dva odlična francoska filmska igralca in umetnika: Jean Pierre Aumont in Michel Simon, nadalje Meg Lemonier in Saturnin Fabre.
KINO SLOGA, tel. 27-30 Danes ob 16., 19. in 21. uri.

pogosto iskal nasveta pri svoji simpatični prerokinji, pa vse skupaj ni nič pomagalo in je gospod nekega dne padel s stola. Zdaj je na dnevnem redu afera nekega Milana Dodiga ki si je znal ustvariti sloves preroka po vsej Hercegovini in tudi po Dalmaciji. Ze nekaj let ima z njim sitnosti zdravniška zbornica v Sarajevu, zraven pa tudi sarajevska policija in sodišče, pred katero je bil zdaj klican na odgovor. Pačar se sklicuje na svoje paciente, ki uporno pričujejo njemu v prid in ga opisujejo kot izrednega človeka. Milan Dodig je izdal tudi recepte za specialna zdravila, ki so jih pa klienti dobili le v nekaterih lekarnah. Zaenkrat zadeva še ni rešena in se bo sodišče po nadaljnji preskavi z njo še pobavilo.

* Za nevesto je zapravil premoženje, ženo pa je po nesreči ubil. Pred sočšcem v Tetovu so obravnavali veliko družinsko žalogro. Zagovarjali se je moral 25-letni kmetovalec Čazim Seifulović iz Velke Rečice, ker je ubil svojo mlado ženo Munibo. Lani v januarju, ko je Muniba komaj spohnila 16 let, se je Čazim zagledal vanjo. Ker je bil lep fant, se je bila Muniba voljna poročiti z njim. Po običaju pa je nevestin oče zahteval od ženina 14.000 din. Zaljubljeni Čazim je moral prodati posestvo, da je lahko plačal tasto tako visoko odkupnino. Dva meseca sta bila Čazim in Muniba zelo srečna. Usodno naključje pa je končalo njun zakon. Ko je Muniba pospravljala sobo, je vzela Čazim revolver s police, da ga očisti. Naenkrat se je samokres sprožil in je krogla zadela Munibo v glavo. Srota je izdihnila po nekaj minutah v naročju svojega moža. »Smrt moje žene je najhujša kazen«, je rekel ženin pred sodiščem. Tudi tasto mu je vse opredil. Zaradi neprevidečnega ravnanja z orožjem pa je bil Čazim obsojen na 3 mesece zapore.

* Trgovci z belimi sužnjami v Zagrebu na delu. Zevajući čas sta izginili iz Zagreba krojaški učenci 14-letna Ivana Puceljeva in 16-letna Marija Volčankova. Bili sta nerazružni prijatelji. Zadnji čas sta svojim znancem, nekim mladenčem v Tkaličevici ulici privedovali, da bosta v kratkem odpovali nekam daleč, ne samo v Beograd, marveč celo v Skopje. Obe dekleti sta prav lepo razviti. Policijska sodi, da sta padli v roke trgovcem z belimi sužnjami, ki so ju odpravili v Južno Srbijo.

* Aretacija po 6 letih. 17. avgusta 1934 so našli v Velušici v Dalmaciji v neki kolibi mrtvega Ivana Matića, postovodjo v rudniku Monte Prčina. Izprva so sodili, da ga je zadela strela, toda med ljudstvom se je vzdržala govorica, da je bil ubit. Šele tle dni je uspelo pojasniti njegovo smrt. Sodišče v Drnišu je prijelo nekega paznika in dva rudarja pri rudniku Monte Prčina. Aretacija je zbudila v Drnišu in Sibeniku veliko pozornost.

* Društvo zobozdravnikov za dravsko banovino bo imelo svoj redni letni občni zbor v nedeljo 11. t. m. ob 14.30 v restavraciji pri Slamiču. Udeležba članov je obvezna. (—)

* Vino za svašto so ukradli. Trgovcu z vinom Josipu Nadayu v Murski Soboti so vromlil odnesli iz zaklenjene garaže 140 litrov rdečega vina v dveh manjših sodih in napravili skupno škodo okrog 900 din. Preiskava je dognala, da so morali priti na dvorišče in v garažo skozi glavna dvorišna vrata okrog 5. zjutraj in odpeljati vino na sankah čjih sledov so bili zjutraj še vidni. Ker ni bilo nobenih sledov, da bi bila vrata s silo odprta, je sum takoj padel na Nadayevega slugo, ki je

Kranja nekaj novih del. Želimo, da bi njegova razstava uspela in priporočamo nje obisk.

Paul Hazard, »Ceque nous devons défendre«. Prejeli smo tanko brošuro, ki je izšla pod tem naslovom v Parizu. Na njej dvanajstih straneh razglablja nedavno izvojeni član Francoške akademije Paul Hazard vprašanje, ki se v oči odličnem razdobju nove vojne neizogibno zastavlja slehernemu Francozu. — Kaj morajo braniti Francozi? Prof. Hazard odgovarja na to v sestavku, ki se čita kakor pesem v prozi, čeprav je p.e.poin konkretna, življenjske vsebine. Veliki literarni raziskovalec in komparativist je tudi v tem primeru pokazal svojo stilistično kulturo, ki je prevladujoča odlika francoskih znanstvenikov. Pred vsemi vrednotami poudarja prof. Hazard narodova tla, »sladki vrt Francije«, ki ga zapirajo Alpe in Pieneji ter vodove Sredozemskega morja in oceana. V drugi vrsti so izročila narodne zgodovine in enoten značaj francoskega življenja. »Postavimo grozno podmeno, — pravi pisec. — da se ne bi znali braniti in da bi naši sovražniki napravili iz nas to, kar hočejo, izrojene premaganice. V tem primeru bi na mah izginiše s sveta kvalitete reda in ravnovesja, elegance in finese, okusa in duha, ki sodijo med najk. civilizacije. Izginiše bi tista duša, ki v različnih manifestacijah . . . ustvarja iz inteligence umetnost in skoraj že krepost.« Spis novega člana Francoške akademije preveva globok patriotizem, kakor ga oznanjajo v tem času tudi premožni drugi francoski odličniki, n. pr. pesnik Paul Valéry, pisatelj Geogers Duhamel. Pojav je vreden posebne omembe v sredini, kjer znanstveniki in pesniki močje, ko ves narod pričakuje njihove besede; v deželi, kjer se patriotično čustvo šteje med sramozljive vrline in kjer pod bodalnimi članki v revijah in listih, če jih je kaj, zaman iščemo imena iz duhovne elite naroda.

G3. rezervni oficirji!

Vse kar potrebujete za vašo uniformo — dobite najceneje pri tvrdki A KASSIG, Miklošičeva c. 17, blizu glav. kolodvora.

— Ljubljanske podružnica Narodne strokovne zveze priredi v nedeljo dne 11. februarja t. l. ob 4. popoldne v dvorani Delavske zbornice delavsko akademijo na katero opozarjamo naše napredno občinstvo in nacionalno delavstvo kakor tudi gospodinjstvo pomočnice predvsem članice Zveze gospodinjstkih pomočnic. Poleg obširnega sporeda bodo igrali tudi »Kovačeva študenta« spevoigro v treh dejanjih, ki jo bodo izvajali dramatični, pevski in tamburaški orkestri. Vstopnice za razpolago vsak dan v tajništvo NSZ v Del. zbornici in v nedeljo pri dnevnih del. dvoranah Del. zbornice od 10. do 12. v nedeljo dopoldne in popoldne od 15. ure dalje. Vstopnina je od 10 do 4 din sedeži in 2 stojšče. Nacionalno misleči meščani v nedeljo popoldne v Delavsko zbornico.

— Bežigrajske prilike in neprilike. G. Franc Magister, lastnik avtobusnega podjetja, nas naproša za objavo: Pod tem naslovom se je dobro poznani gospod oglašil, da kritizira naš avtobusni promet. V njegovem dopisu pa kar mgoliti neresničnih, tedencioznih očitkov Na začetku toži nad obupnimi razmerami, ker sneg ni odkidan, v isti sapi pa že zahteva redno vzdrževanje prometa, ko bi moral vendar upoštevati, da je avtobusni sneg vsaj toliko ovira kakor peč. Ko piše, da začne avtobus voziti šele ob 7. zjutraj, ne pomisli, da mora voz že ob 6. iz St. Vid, da lahko ob 7. s potniki z Ježice prispe v Ljubljano. Neresnico govori, ko trdi, da vozi zadnji

Imel ključ obeh vrat. Ta je po daljšem oklevanju res priznal, da je na pripravljanje dveh prijateljev pustil zvečer vežna vrata odprta. Oba sta si hotela preskrbeti vino za prijateljevo svatbo. Oba sodiča so našli še neodtaknjena.

* Dunajski velesejem od 10. do 17. marca 1940. Prijave, vprašanja, osebno ali pismeno, naj se upotijo častnemu zastopniku dunajskega velesejma za banovino Hrvatske in dravsko banovino g. Josipu Kulhaneku, Zagreb, Ilica 9. Za potovanje je potreben vhodni vizum, ki ga dobe obiskovalci dunajskega velesejma brezplačno. Kdor koli želi posetiti dunajski velesejem, naj se najkasneje do 20. februarja prijavi pri navedenem zastopniku in svrho priprave za vhodni vizum. (—)

* Trgovcem v opozorilo. Ponovno se je dogodil slučaj prevare z nabiralno poljo, kateri je nasledilo preko 150 trgovcev, češ, da gre za neko dobrodelno akademijo društva. Ugotovilo se je, da društva, ki je omenjeno na nabiralni polji, sploh ni. Trgovci, upoštevajte sklep uprave, da nikomur ničesar ne date v denarju ali blagu, če nima prosilec na nabiralni polji potrdila združenja trgovcev v Ljubljani. Uprava. (—)

Iz Ljubljane

— Občni zbor Sentsjacobške krajevne organizacije JNS bo v četrtek 15. februarja ob 20. uri v posebni sobi gostilne pri Lozarju (Zitniku) v Rožni ulici z običajnim dnevnim redom. Vse člane, prijatelje in somišljenike vabi odbor da se občnega zbora zanesljivo in točno udeleže.

— Ljubljana ima 176 zdravnikov. Iz statističnih podatkov, ki jih je objavil mestni fizikat, razberemo, da deluje na ozemlju mesta Ljubljana 176 zdravnikov. Med njimi je 90 državnih in banovinskih 9 občinskih. 30 jih je zaposlenih pri OUZD, 1 pri Bratovski skladnici, 14 pri drugih socialnih ustanovah. 26 pa jih je, ki se bavijo samo z zasebno prakso. Dentisti so 3, zobnih tehnikov 30, magistrov farmacije 62. Redovnih sester je po raznih zavodih 197, med njimi 5 diplomiranih, diplomiranih sester-pomočnic je 21 nediplomiranih 18, 5 zdravstvenih pomočnikov, 86 bolničarjev, 18 babic in 117 drugega pomočnega osebja.

ZAKLJUČNA PLESNA VAJA

Akad. Jadranske straže
10. II. 1940 · Kazina

— Smrt ge. Marte Frelihove. Na svojem domu v Hrenovi ulici je včeraj ob 11. po daljšem trpljenju zatisnila svoje bage oči ga. Marta Frelihova rojena Bergantova, mati mladenke olesnega umetnika in režiserja g. Emila Freliha, člana ljubljanske opere. Pokojnica je nedavno v bolnišnici iskala rešitve, a operacija je žal ostala brez uspeha. Pogreb blage žene, ki jo je poznala in spostovala starejša in nova Ljubljana, bo v nedeljo ob 16. iz hiše žalosti v Hrenovi ulici 19. Hudo prizadetim naše iskreno sožalje, pokojnici pa časten spomin.

— V Jakopičevem paviljonu bo jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne otvoritev razstave slik in plastik inž. arh. Mitje Švigiča. Kar razstavljalec s temi svojimi deli sedaj prvič nastopa, bo razstava gotovo zanimiva vse ki zasledujejo našo upodabljaljočo umetnost. Na otvoritve so vabljeni vsi, ki se za te predmetne zanimajo. Razstava bo odprta do 25. t. m.

G3. rezervni oficirji!

Vse kar potrebujete za vašo uniformo — dobite najceneje pri tvrdki A KASSIG, Miklošičeva c. 17, blizu glav. kolodvora.

— Ljubljanske podružnica Narodne strokovne zveze priredi v nedeljo dne 11. februarja t. l. ob 4. popoldne v dvorani Delavske zbornice delavsko akademijo na katero opozarjamo naše napredno občinstvo in nacionalno delavstvo kakor tudi gospodinjstvo pomočnice predvsem članice Zveze gospodinjstkih pomočnic. Poleg obširnega sporeda bodo igrali tudi »Kovačeva študenta« spevoigro v treh dejanjih, ki jo bodo izvajali dramatični, pevski in tamburaški orkestri. Vstopnice za razpolago vsak dan v tajništvo NSZ v Del. zbornici in v nedeljo pri dnevnih del. dvoranah Del. zbornice od 10. do 12. v nedeljo dopoldne in popoldne od 15. ure dalje. Vstopnina je od 10 do 4 din sedeži in 2 stojšče. Nacionalno misleči meščani v nedeljo popoldne v Delavsko zbornico.

— Bežigrajske prilike in neprilike. G. Franc Magister, lastnik avtobusnega podjetja, nas naproša za objavo: Pod tem naslovom se je dobro poznani gospod oglašil, da kritizira naš avtobusni promet. V njegovem dopisu pa kar mgoliti neresničnih, tedencioznih očitkov Na začetku toži nad obupnimi razmerami, ker sneg ni odkidan, v isti sapi pa že zahteva redno vzdrževanje prometa, ko bi moral vendar upoštevati, da je avtobusni sneg vsaj toliko ovira kakor peč. Ko piše, da začne avtobus voziti šele ob 7. zjutraj, ne pomisli, da mora voz že ob 6. iz St. Vid, da lahko ob 7. s potniki z Ježice prispe v Ljubljano. Neresnico govori, ko trdi, da vozi zadnji

Kino Union, tel. 22-21
ČARDAŠ - KAVALIRJI
Predstave ob 16., 19., 21. uri

PREMIERA!
Alida Valli PLES V DVORCU
Sijajna italijanska muzikalna komedija. — Indiskrecije iz privatnega življenja lepega princa. Sodeluje balet milanske Scale. Kino Matica, tel. 21-24, ob 16., 19., 21. uri

PREMIERA VELIKEGA FRANCOŠKEGA FILMA, čigar zanimiva snov je vzeta iz naših časov in iz naše generacije.
POD PARIŠKIMI MOSTOVI
Ganljiva ljubezen fanta in mladenke, katera vleče njihova mladost v življenje in boljše bodočnost. — Film poln ganljive ljubezni in vernega prijateljstva pretkan z vedrim humorjem.
V tem filmu briljirata dva odlična francoska filmska igralca in umetnika: Jean Pierre Aumont in Michel Simon, nadalje Meg Lemonier in Saturnin Fabre.
KINO SLOGA, tel. 27-30 Danes ob 16., 19. in 21. uri.

voz ob 8. zvečer. Ob delavnih odhaja zadnji ob 8.15, ob nedeljah ob 8.45. Spotika se, da zadnji čas vozimo vsake pol ure, ne zdi pa se mu gaje vredno, da celocestna železnica v večernem času vozi v enakih presledkih. Podjetje se je že ukvarjalo z namero, da obiskovalcem gledališča in koncertov ustreže z vožnjo do 11.30, pa se najde človek, ki avtobus v resnici malokdaj rabi, in s svojo zelo voljo razdira, kar je dobroga. Kako krivičen je pisec, je najbolj razvidno iz dejstva, da je podjetje na svoje stroške najelo po 4 delavce, da so napravili izogibališča na cesti, cesto izravnali, kolikor je bilo mogoče, in jo ob poljedici posipali s peskom. Kar se presledkov voženj in zamude tiče, moramo pripomniti, da na taki cesti brzine ni mogoče pospešiti. Od postajališča v Tavčarjevi ulici do Stadionu potrebuje avtobus v tem času 12 do 15 minut, medtem ko polleti samo 5 minut. Velike težave so na prelazu zlasti zdaj, ko so vlaki znatno daljši ko sicer. Ničče ni grajal železnice ali tramvaja, če sta imela v velikem snegu zamude, ta krivica je morala biti prihranjena za napad na avtobusno podjetje, ki je v najslabšem vremenu redno obratovalo s pomnoženimi vozovi. Prav tako je zlobna opažka o »starih vozovih«. Kar se tiče voženj na vsakih 6 minut, so zaradi prelaza iz tehničnih ozirov nemogoče. Nikakor pa pisec ne more zahtevati od nas, da bi vložili ogromne vsote za nabavo novih voz, ki bi naj nam bili nekakšna rezerva za primer vremenskih neprilik. V takih primerih dajemo na razpolago pomnožene vozove — več ničče ne more zahtevati od nas. Slaba volja, ki jo je pisec zli na nas, se lahko skuha samo v tistih komodnih ljudih, ki se poslužujejo avtobusna samo, kadar jih neurje zateče na cesti, in če takr. »aleltijo na gnečo, si domišljajo, da je zmerom tako. (—)

Danes pri MIKLIČU

VALČKOV VEČER slaščičarskih pom. 10. februarja 1940. Odbor.

— Za zaščito otrok za primer vojne so darovali: Dular Iva, Novo mesto, 50 din, Ivan Medič, industrija perla, Novo mesto, 50 din, Jugoslovanska-čehška tekstilna industrija d. d. Kranj 330 din, Savinjska tkalnica, barvarna in apretura Ogrišeg & Themel, Sv. Peter v Sav. dolini 200 din, Prva jugoslovanska tovarna za diasladi, slad in kvas Rudolf Zaloker, Ljubljana-Vič, 100 din, Kolinska tovarna hranil d. d. Ljubljana 50 din, Lesna industrija »Vintgar«, družba z o. z., Gorje nad Bledom, 100 din, Viktor Glaser, Ruše 100 din, Iskrena hvala! Unija za zaščito otrok, Ljubljana.

— Uj-zu, duh-vito. Našičevo veseligr, bodo Sentsjacobčan ponovili petnajstič drevi ob 20.15 in jutri ob 15.15. Ker so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane, kupite vstopnice že vnaprej v soboto in nedeljo od 10. do 12. in od 15. do 17. ter eno uro pred začetkom. To sta poslednji uprizoritvi te zabavne veseligrte in naj ničče ne zamudi prilike, ogledati si to izvrstno uspešno igro.

u— Po begu prijat. Malo časa se je veseli zlate svobode Viktor Kokalj, ki so ga pred dnevi aretirali na ljubljanskih ulicah. Kokalj je stari znanec policije in sodišča, saj je bil že prenekaterikrat kaznovan zaradi večjih ali manjših tatvin. To pot pa se mu je posrečilo takoj po aretaciji, z obljudnega dvorčca policijske uprave pobegniti. Je pa pri nas že tako, da se strogu omeju osesu postave težko, težko izmakneš. Po nekaj dnevih uživanja svobodnega gorenjskega zraka so ga v Kranju prijeli orožniki ter ga privedli v Ljubljano.

u— Stari greh. V kriminalni kroniki za leto 1938 stoji zapisano, da so tisti čas neznan tatovi pokradli po raznih vaseh okrog Iga velike množine starega železja. Skoda je šla v težke tisočake. Dolgo so iskali tatove, dokler niso našli nekega Ivana Kumpa, ki je pa tajil in se izgovarjal, da je kradel nekdo drug. Ta neznanec da je z denarjem in železom vred pobegnili neznanca. Kump je sicer sešel nekaj mescev, česa posebnega mu pa niso mogli dokazati. Tako so ostale tatvine nepojasnjene vse do 6. februarja tega leta, ko je bil Ptuj aretirani neki Ivan Cvitkovič. Pri izpraševanju njegove vesti se je nenadoma odkrila resnica, namreč, da je on sam sukaj s Kumpom pred dvema letoma kradel železo ter ga potem prodajal za lep denar. Tako je opravičil dolgo spoved, ki ga bo za dolgo zadržala v zaporu. Kajti za pokoro in kesanje bo menda še zmerom čas.

u— V nedeljo na Poževu. Prijave Putnik, (—)
u— Članstvu »Tovarištva«, podpornega društva finančnih uslužbencev v Ljubljani (prejšnje »Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine«), sporočamo, da se je društvena pisarna, ki je doslej poslovala v hiši nad kavarno Evropo, Tyrševa c. 15/II, preselila v hišo zavarovalnice »Croatia«, Šelenbergova ul. 4/I. (—)

Iz Maribora

a— Sestanek mariborskih rezervnih oficirjev. Po vzoru ostalih naših rezervnih oficirjev, ki so se pričeli posvečati s posebno pažnjo vpraševanjem strokovne vojaške spopolnitve, so se tudi mariborski rezervni oficirji sestali, da se pomenijo o pozivljenju svojega dela na naši severni meji. V sredo popoldne je bila seja mariborskega pododborja pod predsedstvom g. Perhava. Seje se je udeležil kot zastopnik ljubljanskega pododborja dr. Vinko Vrhumec, in poročal o sekciji za čim boljše strokovno vojaško izpopolnitev našega rezervnega oficirskega zbora. Po njegovem referatu je bil soglasno sprejet sklep, da se osnuje za Slovenijo skupni akcijski odbor vseh pododborov Udruga rezervnih oficirjev, ki bo skrbel za skladno izvajanje akcije, da se čim bolj povežajo naši rezervni oficirji na aktivno vojsko in da se jim omogoči nadaljevanje strokovnega vojaškega izobraževanja, ki je na podlagi zkušenj v poljsko-nemški in pa tudi v sovjetski-finski vojni neogibno potrebno. Zvečer pa se je vršil širši sestanek mariborskih rezervnih oficirjev v dvorani Ljudske univerze, ki je bila do poslednjega kotička zasedena. Čeprav je bil dovoljen vstop samo na vabilo, zbranim rezervnim oficirjem je obrazložil dr. Vrhumec smotre, ki si jih postavljajo danes naši rezervni oficirji. Za svoja patriotska izvajanja je bil deležen burnega odobravanja vseh navzočih.

a— Na čast najstarejšemu mariborskega fantu Blažu Zafosniku je priredil tukajšnji »Staribor« ob njegovi 80letnici poseben počastitveni večer v Narodnem domu, na katerem so izrekli tople čestitke mladostnemu stavljenju gg. dr. Jurečko, D. Kocmut, ravnatelj Smrtnik iz Celja, J. Valjak, F. Majer, L. Strašnik, Cizelj, Doba, Zorko in Zorcut.

a— Premiere Mrakovih dram so v Ljubljani dogodki, ki pritegnejo vso elito našega izobraženstva. Zato bo tudi predstava tragedije »Stari Rimljani«, 15. t. v Narodnem gledališču brezdvomno dogodek za vso mariborsko kulturno javnost.

a— Drevi premiera. V gledališču bo drevi »Cigan baron«, premiera za red. Č. jutri popoldne »Neopravičena ura«, zničane cene, jutri zvečer »Cigan baron«.

a— Obmejne novice. Marljiva podružnica CMD v Gornji Kungoti je priredila prav lepo uspešno igrano »Zenska volilna pravica«, ki jo je spisal domači šolski upravitelj g. Horvat. Ljudi je bilo toliko, da so morali odhajati Zastopnik glavnega odbora CMD šolski nadzornik g. Ivan Tomazič se je v odmoru prisrčno zahvalil vsem izračenim zlasti še pozhrovalnim gospe, vzpodbujajoč jih k nadaljnjemu sroznemu delovanju na severni meji. Poučaril je zelo razveseljivo okolnost složenega, vzajemnega delovanja gornjekungotških obmejnih Slovencev brez ozira na politično usmerjenost.

a— JTK v Mariboru. Predsedničjim je bil pri Orlu redni občni zbor mariborske podružnice Jugoslov. Turing kluba. Izbrpno so poročali o podružničnem delovanju predsednik ravnatelj J. Loos, tajnik g. Weis in blagajnik g. A. Kraji. Poročila so splošno ugotovljala težko stanje, ki je nastalo v turističnem prometu zaradi svetovnih dogodkov. Navzlic temu je podružnica marljivo delovala pri pospeševanju razvoja našega turinga. V marib. podružnici je organiziranih 144 članov, afiliiranih sedem sportnih klubov. Celotni promet je znašal v pretekli poslovni dobi 118.055,02 din, sam denarni promet pa 53.054,68 din. Volitve so bile le delne.

a— Sokolj Maribor-matica ima svoj letošnji občni zbor v sredo 14. t. m. ob pol 20 v društvenih prostorih Sokolskega doma. Dne 12. t. m. v ponedeljek pa bo istotam sestanek članstva v svrhu sestave kandidatske liste.

a— Sokolsko društvo Maribor I. ima drevi ob pol 20 uri redni letni občni zbor, na katerega pozivamo članstvo k čim večji udeležbi. Uprava.

a— Ritmika in gimnastika. Svoj tečaj je ga Marijana Dragana Janeček zaradi pustnih veselje prekinila v ponedeljek 12. t. m. bo pouk spet nadaljevala v Narodnem domu.

a— Številno rojstvo v karniški župniji stalno pada in razlika med številom rojstev in smrti je vedno manjša. V zadnjih desetletjih je bilo število rojstev stalno nad 100, zadnja leta pa se giblje med 70 do 90. Letos je bilo rojenih 86 otrok umrlo pa je 54 ljudi, in sicer 28 moških in 26 žensk. Povprečna števila umrljivosti je zelo visoka, saj je umrlo 9 ljudi v starosti med 60 in 70 letom, 12 med 70 in 80, 9 pa v starosti nad 80 let. Deset otrok umrlo v starosti do 5 let.

a— Ribji trg. Včeraj so bile sedeče cene: moli 20, girice 10 rakli 34 do 36, kalamaji 24, burboni 38, listi 36, karpi 12, ščuke 18, belice 8 din za kg.

a— Materinski tečaj se prične v sredo 14. t. m. ob 20. v Ljudski univerzi. Predavala bo ga dr. Leben-Klementeva o negi in zdravju otroka. Pridite žene in pripravite vprašanja! Ga. predavateljica bo rada dala mnogo koristnih nasvetov in pojasnil.

a— 200 let stara domačija je zgorela. V Vukovskem vrhu v Slovenskih goricah. Posestnik Rajmund Ferinc je oškodovan za 17.000. Zgoreli so tudi vsi pridelki in seno.

a— Storklja v lenarškem avtobusu. Vinčarka A. Skofova iz Zamarkove se je vračala iz Maribora domov v lenarškem avtobusu. Nenadoma je začutila med vožnjo porodne krče. Povila je zdravega fantka in je domala vse delo sama opravila. Njo in sinčka so potem prepeljali s sanmi na njen dom.

a— V transistiji. 52-letni delavec Pavlič Peter iz Marenberga, ki je zaposlen v tamošnji usnjarni je prišel po nesrečnem naključju v transijo, ki ga je parkrat zavrtila. Pavlič je obležal z zlomljeno hrbtnico in drugimi nevarnimi poškodbami. Njegovo stanje je precej resno.

a— Zlobna roka nasula strup v svinjska korita. Pri Šumanovih pri Sv. Lenartu v Sl. gor. je poginilo vseh 12 svinj-plemenk. Živnozdravnik je dožgal, da so svinje poginile zaradi zavžitja strupa, ki ga je očividno zlobna roka nasula v korita. Skoda je precejšnja.

a— Obsojen pustolovec. 32letni bivši zidar Stefan Vuksan iz Belovara ima za seboj pestro pustolovsko življenje. Včeraj se je moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom. V Zagrebu so mu temni elementi preskrbeli železniško legitimacijo na tuje ime, ki mu je omogočila razne sleparske trike pri tvrdkah predvsem v Beogradu, Zagrebu, Varaždinu in Ljubljani. Skoda, ki jo je povzročil cenijo na 60.000 din. Tudi razne denarne zavode je opeharil za večje zneske. Na ta način se je Vuksan preživljal več kakor pol leta. V Ptujtu pa je bil konec njegove sreče. Pri včerajšnji razpravi je vse lepo priznal. Zagovarjal se je, da ga je beda pahnila v kriminalni Obsojen je bil na tri leta robije in 3120 din globe.

Iz Celja

a— Sokolj Celje-matica. Drugi večer prosvetnega odbora, ki je bil v sredo je bil kljub pepelnici dobro obiskan. Referent za debatne večere brat dr. France Farkaš je na jako dojemljiv način razvil debato. Članstvo je pokazalo mnogo zanimanja in je s tem dokazano, da so bili ti večeri potrebni. Bratje in sestre si naj članek »Dr. Miroslav Tyrš: Naša naloga, smer in cilje prečitajo in ga proučijo, da bo debata prožnejša. Vprašajte za članek v društveni knjižnici. Prvikrat je bil preveden v slovensčno in objavljen v »Slovenskem Sokolu« leta 1904.

a— Predavanje za rezervne oficirje. Pododbor UROIR v Celju vabi vse rezervne oficirje, da se udeleže predavanja generala Skelčiča, ki ga bo interpretiral tov. dr. Vrhumec iz Ljubljane v ponedeljek 12. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Vabljeni so člani pododborja in tudi nečlani.

a— Glavni turnir Celjskega šahovskega kluba. Stanje po 7 kolu je naslednje: Pešić 5, Rupar 4 (1), Grašar 4, inž. Sajovic 3 in pol (1), Černelc 3 (1), Cijan 2 in pol (3), Fajz 2 in pol (2), Diehl 2 in pol (1), Schneider 2 in pol dr. Čerin 2 (1), Tavčar in Dajhman 1 (1), Csörgö pol, inž. Marjanovič 0 (3).

a— Tragična smrt. V noči na pustni toek si je 30letni posestnik sin Alojz Sanda na Zg. Rečici pri Laškem pogol doma na podu s samokresom krogljo v glavo. Ko so ga zjutraj našli je bil že mrtev. Pokojnik je bil zaposlen kot rudar v rudniku Hudini jami pri Laškem. Bil je marljiv in varčen mož. Izgleda, da ga je živčna razrvanost pogolala in obup.

a— Predavanje za skavte. Jutri ob 10 popoldne bo predaval v risalnici meščanske šole za člane Mrkonjičevega stega skavtov g. inž. Lavrenčič o zaščiti civilne ga prebivalstva pred napadi iz zraka pod naslovom »Skavitizem v službi naroda«. Za člane je predavanje obvezno vabiljen na so tudi vsi prijatelji skavitizma.

a— Maskarada Olespeševskega in tujskega prometnega društva je bila na pustni torek v Narodnem domu je odlično uspela. Obisk je bil rekorden. Mask je bilo zelo mnogo med njimi lepo število okusnih in originalnih. V okrašenih prostorih se je razvilo prešerno pustno razpoloženje, k je seveda doseglo višek v veliki dvorani kjer je trajalo plesno vrvenje ob zvokih znanega Jonny jazza do jutrnjih ur. Dobil je prvo darilo kot najlepša maska (jedilni pribor v etuiju) gđe. Herta Mlakarjeva, prvo darilo kot najoriginalnejša skupina (damsko kolo in balo flanele) ga Helena Rajhova in Pepca Witavska (»Lasko pivco«, prvo darilo kot najlepša skupina (svilo za pet garnitur perila) pa mehičanska skupina.

a— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel jutri zdravnik dr. Drago Vušič na Cankarjevi cesti.

a— Uboj pri Rogatcu. Pred trilateralnim senatom se je zagovarjal včeraj 20letni posestnik sin Janez Valant iz Završ, ker je lani v noči na 11. december pri pogostovanju v Potočnikovi hiši v Marini vasi blizu Zetal pri Rogatcu zabodel Jakob Mesarica z bajonetom v srce. Mesaric je na mestu izdihnil. Valant je izvršil zločin v vinjenosti. Mesarica je zabodel brez slahernega povoda. Valant je bil obsojen na 4 leta robije. Ker Valant še ni polnoleten, je bila razprava tajna.

Z Jesenic

a— Sokolsko društvo Jesenice ponovi sedmice in zadnje sijajno uspele opereto »Vse za šalo« v nedeljo, dne 11. februarja ob pol treh popoldne. Konec ob šestih. Železniške zveze ugodne. (—)

a— Občni zbor protituberkulozne lige na Jesenicah bo v ponedeljek 12. t. m. ob pol 19. v šoli. Člani, pridite!

a— Sokolsko društvo Koroska Bela — Javornik priredi drevi ob 20. uri v svojem domu predavanje »Finska in njenih tisočero jezer« spremljano s slikami. Predava predavatelj ZKD g. Pimat Viktor.

a— Zvočni kino Radio bo predvajal danes in jutri ob 20. letalski vefilim »Kraljica zrakae« z Annabell v glavni vlogi; v nedeljo ob 15. in v ponedeljek ob 20. pa filmsko umetno »Velika lučija« z Jeanom Gabinom in Dito Parlo. Med dodatki zvočni tednik. — Sledi poljski vefilim »Rožas«. (—)

Gospodarstvo

Ponovno povečanje dobička Poštne hranilnice

Poštna hranilnica objavlja v »Službenih novinah« svojo bilanco za preteklo leto, ki izkazuje ponovno povišanje čistega dobička na 78.7 milijona din, t. j. za 10.5 milijona din več nego v prejšnjem letu. Po zakonu o poštno-hranilnem, čekovnem in virmanskem prometu, kakor tudi po § 107 zakona o gospodarskih združenjih, se ta dobiček razdeli tako-le: za povečanje rezervnega fonda 30%, to je 23.6 milijona din (prejšnje leto 9.0), za nagrado članom nadzorstvenega sveta 0.18 milijona din (0.18), za nagrado osebu Poštne hranilnice 2.5%, to je 1.97 milijona din (1.71), Udruguju poštno-telegrafskih in telefonskih uslužbencev in Udruguju poštno-hranilničnih uslužbencev za zdravstvene namene 0.79 milijona din (0.68) in fondu za pomoč zadružništvu 2%, t. j. 1.57 milijona din (0.47), državi pa pripada ostanek t. j. 50.6 milijona din (56.2).

Letos se je povečala dotacija rezervnega fonda, to pa zaradi tega, ker je temu fondu dodeljeno zopet 30%, kakor v prejšnjih letih (razen v letu 1938 ko je bilo dodeljeno rezervnemu fondu le 13%). Večja dotacija rezervnemu fondu pa je imela za posledico, da se je nekoliko zmanjšal dohodek za državno blagajno.

Kosmati dobiček je lani narasel na 151 milijonov din in je bil za 10.2 milijona din večji nego v prejšnjem letu. Gibanje kosmatega in čistega dobička je bilo v zadnjih letih naslednje (v milijonih din):

kosmati dobiček	čisti dobiček
1931	73.0
1932	24.0
1935	106.5
1936	56.9
1937	114.3
1938	59.2
1939	125.3
1940	61.5
1938	141.2
1939	68.2
1940	151.0
1940	78.7

Posamezne postavke računa izgube in dobička kažejo v primeri z letom 1938 naslednje spremembe: dohodek od obresti je znašal 72.4 milijona din (prejšnje leto 32.0), dohodek od provizij 9.9 milijona din (3.5), dohodek od pristojbin 17.9 milijona din (15.2), dohodek od vrednostnih papirjev 47.2 milijona din (50.9). Zmanjšal se je dohodek od vrednostnih papirjev čeprav se je postavka vrednostnih papirjev v lanskem letu povečala kar si moramo razlagati le na ta način da ima Poštna hranilnica sedaj več kratkoročnih vrednostnih papirjev (blagajniških zapisov) z nizko obrestno mero.

Med izdatki se je zmanjšala postavka obresti na 47.2 milijona din (49.1) ponovno pa so narasli personalni izdatki, in sicer na 19.8 milijona din (17.5), medtem ko so se materialni izdatki zmanjšali na 3.8 milijona din (4.1) in odpis od nepremičnin in inventarja na 1.5 milijona din (2.2).

Glede povečanja personalnih izdatkov je treba pripomniti, da so se izdatki za plače in dodatke osebu do leta 1929 gibali na višini okrog 10 milijonov letno, leta 1935 so znašali 13.2 milijona din naslednje leto 13.4 milijona, leta 1937 so se dvignili

na 15.0 milijona din, leta 1938 na 17.4 in lani na 19.8 milijona din.

Posojila

Glavne postavke bilanc so se v zadnjih letih gibale takole (v milijonih din):

gotovina	posojila državi	posojila državi den. zavod.	državi pap.	
1934	409	926	189	292
1935	443	1071	172	336
1936	483	1298	129	519
1937	1005	1242	118	756
1938	561	1283	287	948
1939	324	1451	253	972

Gotovina v blagajni je lani ponovno nazadovala, kar pa je očitno v zvezi s povečanjem postavke državnih papirjev, med katerim so tudi kratkoročni državni blagajniški zapisi, ki predstavljajo likvidna sredstva. Skupno posojilo državi se je povečalo za 168 milijonov; od tega odpade na posojilo državnim ustanovam 1229 milijonov (pr. leto 1053) na prehodni dolg post pa 222 milijonov (229). Od posojil denarnim zavodom v višini 253 milijonov odpade 163 milijonov na združne ustanove (prejšnje leto 169) na ostale denarne zavode pa 90 milijonov (118). Portfelj državnih papirjev, ki je v letu 1938 narasel za 192 milijonov, se je lani povečal le še za 24 milijonov Omeniti je še komunalna posojila, ki so se v lanskem letu zmanjšala na 25 milijonov (prejšnje leto 34) in lombardna posojila, ki so nebitveno nazadovala in znašajo nekaj manj kot 30 milijonov. Vrednost nepremičnin pa je narasla od 125 na 140 milijonov.

Hranilne in čekovne vloge

Gibanje hranilnih in čekovnih vlog pri Poštni hranilnici je bilo zadnja leta naslednje (v milijonih din):

konec 1928	hranilne vloge	čekovne vloge
1928	36	666
1930	210	979
1933	564	1158
1935	851	1179
1936	982	1467
1937	1249	1841
1938	1285	1710
1939	1023	2023

Hranilne vloge so lani pri Poštni hranilnici nazadovala za četrtilijarde din, kar je v zvezi z nervoznostjo, ki se je lotila vlagateljev ob koncu leta zaradi izbruhov evropske vojne. Čekovne vloge pa so narasle za preko 300 milijonov ter so prvikrat prekorakile dve milijardi din.

Po izvršenih dotacijah rezervnemu fondu ima sedaj Poštna hranilnica za 210 milijonov din lastnih fondov nasproti 207 milijonov v letu 1937. Specialni fond za kritje sumljivih terjatev znaša 22.7 milijona din (prejšnje leto 21.3), fond za tečajno razliko je nazadoval na 61 milijonov (86), rezervni fond pa se je povečal na 127 milijonov (100).

Ugodnejši razvoj državnih financ v decembru

Že prejšnji mesec smo o priliki objavljenih podatkov o državnih financah v novembru ugotovili, da so se državne finance pričele v nasprotju s septembrom in oktobrom ugodneje razvijati. Tudi najnovejši podatki, ki jih objavlja finančno ministrstvo v »Službenih novinah« za december, kažejo v glavnem večji donos davkov.

Donos davkov

V decembru je bil donos neposrednih davkov za 62.5 milijona din večji nego v decembru prejšnjega leta in je znašal 298.6 milijona din. Tako je znašal donos splošnih neposrednih davkov 161.3 milijona din (za 13.9 milijona več), donos posebnih davkov (poslovni davek) se je dvignil na 83.5 milijona din (za 9.3 milijona več), donos izrednih davkov pa na 53.9 milijona din (za 39.3 milijona več).

Veleseljmi

Trgovinski minister je odločil, da se imajo smatrati kot uradno priznane razstave v smislu § 94 pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti industrijske svojine naslednji veleseljmi: (pomladni veleseljem v Ljubljani od 1. do 10. junija, jesenski veleseljem v Ljubljani od 31. avgusta do 9. septembra, pomladni sejem v Zagrebu od 27. aprila do 6. maja, mednarodni vzorčni sejem v Zagrebu od 31. avgusta do 9. septembra in mednarodni vzorčni sejem v Beogradu od 13. do 22. aprila. Prometni minister je dovolil polovično vzornjo pri vrnitvi iz državnih železnicah za obiskovalce naslednjih mednarodnih veleseljemov: V Lipskem od 3. do 11. marca, v Bruslju od 6. do 17. marca, na Dunaju od 10. do 17. marca, v Bazlu od 30. marca do 9. aprila, v Pragi od 31. marca do 7. aprila, v Lyonu od 13. do 21. aprila, v Parizu od 11. do 27. maja, v Bratislavi od 22. do 26. maja.

Prizad in uvoz riža

V zadnjem času je bilo ponovno zabeleženo, da se namerava Prizad baviti tudi z uvozom riža. Po vseh beogradskega listov se je Prizad za to odločil, ker jugoslovnski uvozniki riža niso mogli zaključiti z italijanskimi dobavitelji (ki prihajajo danes edino v poštev) nobenega dogovora, kar je vzrok vsem težkočam pri preskrbi z rižem. Na vprašanje pri prizadetih krogih smo o tem dobili naslednje informacije: Navedbe listov niso točne. Jugoslovnske luščilnice riža so že v oktobru 1939 sklenile z italijansko izvozno ustanovo za riž (Ente Nazionale Risi) pogodbo o dobavi potrebne količine riža. Od tedaj dalje se uvoz riža nemoteno razvija. Pomanjkanje, ki se je pojavilo v zadnjih mesecih leta 1939, je bilo povzročeno v glavnem zaradi nenormalno velikega povpraševanja in pa zaradi izčrpanih zalog po skoro šestmesečnem zastoju pri uvozu riža. Razumljivo je, da vsemu temu povpraševanju ni bilo mogoče takoj ugoditi. Vendar so do

Državni dohodki od taks so se dvignili na 118.7 milijona din (za 12.6 milijona več), dohodki od carin pa so znašali 81.7 milijona din (za 1.5 milijona več). Zmanjšal pa se je dohodek od državnih trošarin na 97 milijonov (za 3 milijone manj) in dohodek od državnih monopolov na 177.9 milijona din (za 20.8 milijona manj).

Dohodki državnih podjetij

Tudi dohodki državnih podjetij so bili decembru deloma precej večji nego v decembru prejšnjega leta. Tako so narasli dohodki državnih železnic na 250 milijonov za 30 milijonov več; dohodki pošte telegrafa in telefona na 51.8 milijona din (za 4 milijona več); dohodki od gozdov na 2.8 milijona din (za 5.7 milijona več); in dohodki od rudnikov na 17.3 milijona din (za 0.2 milijona več).

danes vse praznine izpolnjene in je pričakovati da bo ob dosežanem razvoju naše tržišče z rižem v najkrajšem času prenašeno deloma zaradi zmanjšanega konzuma (uvozniki morajo plačevati visoke cene italijanskim dobaviteljem, prometni lavec pa je občutno povišan), v glavnem pa zaradi tega, ker obstoja zadostna možnost uvoza iz Italije na podlagi odobrenih kontingentov.

Preostaja še vprašanje cen. Pri uvozu riža je leta 1939 prišlo do zastaja v glavnem zaradi tega, ker jugoslovnske luščilnice riža, kot največji uvozniki, niso hotele sprejeti italijanske zahteve po pretirano visokem odstotku predelane riža, ki so jim ga italijanski izvozniki hoteli vsiliti, kar bi onemogočilo delo naših luščilnic in bi imelo vrhu tega za posledico tudi občutno povišanje cen, saj je predelan riž dražji in se plačujejo nanj tudi večje carinske davke. S sprejemom prvotnih italijanskih zahtev bi bil oškodovan ne samo interes jugoslovnskih producentov temveč tudi potrošnikov, kar pa se bo zgodilo, ako bo Prizad izvršil svojo namero in v Italiji res kupil 500 vagonov predelane riža. Nakupovanje končnega proizvoda namesto surovine pa je tudi nevaren precedens za bodoči razvoj naše industrije. So napake, ki jih ni mogoče več popraviti, se so enkrat storjene.

Cene riža so danes res previsoke. Znižanje bi bilo možno doseči le z nakupom blaga tam, kjer je res poceni (Indija, Egipt) toda vsi dosežani poskusi v tej smeri so ostali brezuspešni.

Borze

Na jugoslovnskih borzah notirajo nemški kilirinski čeki nespremenjeno 14.70 — 14.90, Grški boni so se v Zagrebu nudili po 31.50, v Beogradu pa je bil promet po 31.50. Bolgarski kilirinski čeki so se v Beogradu trgovali po 93 (za 100 din nominala). Tečaj na svobodnem trgu nadalje ravna po tečaju 55 din za dolar. Na zagrebškem efektivnem tržišču se je

Vojna škoda pri čvrsti tendenci dvignila in je bil zabeležen tečaj 428 — 430, (v Beogradu je bil promet po 429). Zaidjuček je bil zabeležen samo v delnicah Trboveljske po 250.

Devize

Ljubljana. Oficijelni tečaj: London 175.90 — 179.10, Pariz 99.42 — 101.72, New York 44.25 — 44.85, Curih 995 — 1005, Amsterdam 2353.50 — 2391.50, Bruselj 946 — 956. Tečaj na svobodnem trgu: London 217.28 — 220.48, Pariz 122.87 — 125.17, New York 54.80 — 55.20, Curih 1228.18 — 1238.18, Amsterdam 2906.71 — 2947.71, Bruselj 918.88 — 930.88.

Curih, Beograd 10, Pariz 10.0550, London 17.7450, New York 44.26, Bruselj 75, Milan 22.51, Amsterdam 237.25, Berlin 178.75, Stockholm 106.20, Oslo 101.32, København 86.15, Sofija 5.50, Budimpešta 80

Ekfeti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 428 — 430, 4% agrarne 52 — 53, 4% severne agrarne 50 — 52, 6% begiške 76, 6% dalm. agrarne 70 — 72, 6% šumske 67 den., 7% stabiliz., 67 den., 7% invest. 98 den., 7% Seligman 100 den., 7% Blair 88.50 den., 8% Blair 97 den.; delnice: PAB 190 den., Trboveljska 245—246 (250), Gutman 60 bl., Sečerača Osijek 145 den., Osiječka ljevaonica 160 den.

Beograd. Vojna škoda 428.50 — 430 (429), 4% agrarne 53 — 54, 4% severne agrarne 50 den., 6% begiške 77.50 — 77.75 (77.50 — 77.75), 6% dalm. agrarne 72.50 — 72.75 (72.50), 6% šumske 70.50 — 71 (71), 7% invest. — (99), 7% Seligman 100.50 den., 7% Blair 90 den. (90), Narodna banka 7450 — 7500, PAB 194 den.

Blagovna tržišča

Takšna je sovjetska vojska

Eden izmed redkih posnetkov, ki prikazuje skupino sovjetskih vojakov na ozemlju severne Finske

Podplat zdrži milijon korakov

Le malokdo si je na jasnem kako dolgo in na kakšen način mu rabijo predmeti vsakdanje rabe. Stevilke, ki prihajajo pri tem na dan, so naravnost čudovite.

Pešpot iz Ljubljane v Beograd in deloma nazaj

mo ceniti posebno pozimi v snegu in mrazu ter v odjugi. Ali pa smo kdaj pomislili, koliko zdrži takšen podplat? Preizkušnja je pokazala, da zmore okrog milijon korakov, ali z drugimi besedami: lahko bi pešal z novimi podplati iz Ljubljane v Beograd in šele tedaj ko bi bil že dober kos poti nazaj, bi jih morali obnoviti.

Poročanje v starih časih

Kako so prihajale novice v svet, ko še ni bilo radia

Če se danes nekje na svetu zgodi kaj posebnega, zve ves ostali svet o tem s pomočjo brezžičnih valov najpозnejše v nekoliko urah. Ko je pa dne 5. maja 1821, umrl Napoleon na Sveti Heleni, je dospela vest o tej smrti šele petdeset dni pozneje na Angleško, čeprav so bili tam že pričakovali te vesti in so pripravili vse potrebno, da bi jo sporočili čim prej.

go politični, nam pove zgodba iz začetkov znanega lista »Kölnische Zeitung«. Zena njenega izdajatelja je nekega dne skozi okno zaklicala v tiskarno, kjer so tiskali najnovejšo številko: »špansko ven, polenovke so tu!« šlo je namreč za oglas nekega trgovca s polenovkami.

Prepovedan film Grete Garbo na Švedskem

Švedski filmski cenzor je prepovedal predvajanje filma »Veliki nemir« na Švedskem, ker ga smatra za nezdržljivega z nevtralnimi zadržanjem Švedske do Sovjetske Rusije.

Led pred Budimpešto

Po Donavi pred madžarsko prestolnico plavajo zdaj velike množine ledu

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je rumunska vlada izdala odlok za zbiranje starega železa; da je v hiši holandskega letalskega poveljnika izbruhnil nenaden požar. Posrečilo pa se je rešiti najvažnejše listine in načrte; da je angleška vlada naklonila sto tisoč funtov šterlingov podpore za poljske begunce v tujini.

Dvakrat trojčki

Te dni je poročal Ives francoski tisk o dveh veselih dogodkih. 31letna ga Ronderpieroova iz Besta, ki pa stanuje v Parizu, je rodila dve hčerki in dečka. To so njeni prvi otroci in so krepki in zdravi. Istega dne pa se je v neki drugi pariški bolnišnici isto tako primeril porod trojčkov. Nekega ga Bruhantova, ki je imela že prej štiri otroke, je rodila tri deklice.

Budno na straži

Francoski vojak na straži pred Maginotovo linijo

Mož smrči kakor bas

Prevešana ženska je prišla do hiše

Pred ločitvenega sodnika v Turinu je prišla te dni mlada plavalca žena in mu navedla vzroke, zavoljo katerih naj bi njen zakon ločil. »Zakon me je napravil že popolnoma nevrsteno. Moj mož ima težko napako, da smrči kakor bas, tako da ne morem zaspati. Da bi temu smrcanju ušla, sem se preselila že v drugo sobo, a ni nič pomagalo. Stanujeva v novi zgradbi.«

lagal sem ji preselitev. »Hiša, ki jo je hotel moj mož najeti, je bila star zaboj,« je dejala žena. »To ni res, bila je gospodarska hiša v eni glavnih ulic,« je odgovoril mož. »Z nekaj dobre volje se da primerno stanovanje že dobiti, gospa,« je rekel tedaj sodnik. »dam vam osem dni časa, da si ga poiščete.«

Na oddih

Finska vojska je zaradi nepretrganega bivanja na bojišču močno izčrpana. Ta slika prikazuje oddelek borcev v zaledju med odmorom

Novovrsten rešilni čoln

Izum danskega inženirja

Neki danski inženir je nastopil z novovrstnim rešilnim čolnom, ki bi bil posebno danes pereč, ko se dogaja na morju toliko nesreč. Čoln se naslanja na idejo Noctove barke.

avtomatično zaprejo. V čolnu je stalna straža, ki ima nalogo, da v primeru nesreče vrvi, ki veže čoln z ladjo, prereže in prične pobirati ljudi s ponosrečne ladje. Močan motor skrbi za to, da se more čoln samostojno in neovirano gibati, v notranjosti pa so shrambe za kurivo, živila, rakete, da bi z njimi klicali ladje na pomoč, in sploh vse priprave, ki bi jamčile, da se bodo ljudje v rešilnem čolnu tudi v resnici rešili. Čoln je zgrajen tako, da bi se tudi v najhujšem vremenu ne mogel potopiti.

Tam, kjer je stanoval njegov oče...

Starl in mladi vojaki doživljajo danes v vojnoletih se država včasih na prav ne navaden način spomine na svetovno vojno. Tako se je zgodilo mlademu Nemcu, ki je bil kot vojak nastanjen daleč nekje v Vzhodni Prusiji. V hiši se je počutil kakor domačega. Gospodar in njegova družina so bili z njim zelo prijazni. Nekega večera so mlademu gostu pokazali kup fotografij iz svetovne vojne in se je nemalo začudil, ko je na eni izmed slik spoznal svojega očeta, kakršen je bil pred četrto stoletje v frontni uniformi. Izkazalo se je, da je oče mladega vojaka spomladl 1.1915. bival v isti hiši. To odkritje je bilo seveda tako gosposdarjevim, kakor mlademu vojaku veselo presenečenje.

Poletni čas v Nemčiji

Nemško ministrstvo za narodno obrambo je odredilo, da se s 1. aprilom ob 2. ponoči uvede poletni čas za vso Nemčijo. Veljal bo do 6. oktobra.

N A M E S T O A N E K D O T E

V teh mrzlih dneh so mične nožice neke mlade dame zapeljale moškega, da jim je sledil celo vrsto cest, dokler se ni lepotic končno ustavila in ga nahručila z ogorčeni besedami: »Gospod, prenehajte s tem zasledovanjem!« — »Oprostite,« je dejal občudovalec vljudno, »bilo je samo zavoljo dobrega namena.« »Kakšnega dobrega namena?« — »Danes je tako mrzlo. Če grem za vami, pa mi je takoj topleje.« Te besede so mlado damo razorožile.

V S A K D A N E N A

»Veste, jaz se navadno vedno tukaj spodijem in povrh tega še zastojem.« (»Settebello«)

MICHEL ZÉVACO:

34

Don Juan

ko. AN.

Leonora ga je nepremično gledala s svojimi čistimi očmi. Poslušala je dona Juana, da, celo pazljivo ga je poslušala... a to je bila samo pažnja, ki jo ima človek do vsake grozeče nevarnosti...

Leonora ni trenila. Gledala ga je, ga poslušala in pazila nanj, da je ne bi presenetil. »Ne, ne!« je rekel. »To srce, ki ga ne poznate, Leonora, hoče še živeti. Še hoče ljubiti in ljubilo bo do poslednjega utripa. Do svojega poslednjega diha bo don Juan Tenorio oboževal Leonoro. Oh, saj ne veste, kaj je Tenoriova ljubezen! Storila bo, da boste pozabili vse moje grehe in zločine. Spoznali boste, kako velika, čista in plemenita je ta ljubezen, ki jo prezirate: kako vzvišena je nad vse, kar se ljudje drznejo imenovati ljubezen!... Oh, ne očitajte mi, da sem zakrivil smrt sestre, ki jo objokujete... nje, ki jo objokujem tudi jaz... in ki spi v kapelici svetega Franciška svoje mirno in nedolžno spanje... Ne očitajte mi, da sem jo prevaril in izdal... Ne, Leonora, nisem je prevaril! Bila je žrtev usode, ki hoče, da ljubim vas! Na Boga se vam kolnem, da sem ljubil v Christu samo vas... vas edino!...«

oči so gledale njo, toda moje srce je iskalo vas. Kadar sem videl Christa, sem bil srečen, a kakor hitro je izrekla vaše oboževano ime, sem začutil, da mrjem od ljubezni, čuden trepet je izpreletel vse moje bitje, in kmalu sem moral spoznati sladko in strašno resnico: v Christu ljubim Leonoro, samo Leonoro, in nji edini mečem svoje srce k nogam!...«

Čas je bil, da se ohrabri. Hotel je pokazati, da je gospodar. Ves iz uma je znova stopil naprej in z zlobnim obrazom rekel: »Bog mi je priča, da ne pojdete nikamor, dokler ne odgovorite! Kolnem se vam, Leonora: m o r a t e mi odgovoriti!«

Polemika o radikalih

Nejasne „Slovenčeve“ obtožbe — Zagrebške informacije „Politike“ — Uvodnik v glasilu dr. Mačka

Slovensko glasilu JRZ dokazuje v članku za naslovom »Politični položaj je jasen«, da deluje JRZ mirno brez krize in da se pogajanja s staro-radikalno uspešno nadaljujejo. Kot dokaz za svoje »rditve« navede, da »vztraja dr. Kulenović lepo v JRZ in da JRZ živahno deluje.« Slovenec je pri tem samo pozabil povedati, ali je vodstvo JRZ sprejelo stališče ministra dr. Kulenovića, ki je dejal, da se ne strinja s sklepi izvršnega odbora te stranke, ki zahteva najprej preureditev države in potem šele kakršnekolikoli volitve, dočim zahtevajo muslimani najprej volitve, enako kakor dr. Maček. Prav tako ne pove »Slovenec«, dali so v vodstvu JRZ definitivno odrekli nameri iti v Narodno radikalno stranko in likvidirati JRZ ali ne.

Čudna je tudi trditve »Slovenca«, da skušajo »nasprotniki radikalov izbrabiti akcijo za zbiranje radikalov za udrinjanje po JRZ in njenem predsedniku.« Kolikor se mi spominjajo, je napisal nekaj kritičnih besed o stanju v JRZ univ. prof. dr. Ilić, ki ga pa ni mogoče prištevati med nasprotnike radikalov, še manj pa med nasprotnike JRZ in predsednika Cvetkovića, saj je vendar znano, da je ravno on igral zelo vplivno vlogo pri formuliranju sporazuma med gg. Cvetkovičem in dr. Mačkom. Predsednik Cvetković se mu je za njegovo delo tudi javno toplotno zahvalil. Morda pa prištevajo v Kopitarjevi ulici med nasprotnike radikalov prvega podpredsednika Narodno radikalne stranke g. Mišo Trifunovića, ki je res, kakor je tudi sam »Slovenec« zabeležil, dejal, da bi pomenil sprejem prvih predlogov JRZ glede združitve radikalov »navadno dekretiranje nove stranke s strani vlade ali JRZ. Po naših mislih bi bila to samo druga oblika JRZ.« Če je tako, potem naj se gospodje radikalov v Kopitarjevi ulici in na beograjskih Terzajah o tem sami pomenijo, kdo je bolj-ši radikal.

Med »intrigantec« je najbrže prištevati tudi zagrebške politične kroge, ki v veliko pozornostjo zasledujejo potek akcije za združitve radikalov. Po informacijah »Politike«, o kateri ni ravno mogoče reči, da bi bila neprijateljsko razpoložena napram predsedniku Cvetkoviću, prevladuje v Zagrebu mišljenje, da »leži situacija v rokah g. Ace Stanojevića in njegovih prijateljev v glavnem odboru, ki ne bodo pustili od svoje zahteve in ne bodo vstopili v nobeno kombinacijo, ki bi bila podobna katerikoli dosedajni, od zgoraj umetno ustvarjeni.«

»Hrvatsko stališče do JRZ — nadaljuje »Politika« — je že splošno znano. Obeležil je že ponovno sam dr. Maček, ki je že ob pričetku razgovorov za sporazum dal na znanje na merodajen način in na me-

rodajnem mestu, da se ne pogaja z JRZ, nego z g. Cvetkovičem kot predsednikom vlade in mandatarjem krone. Še jasnejša je bila v tem oziru zadnja nedavna izjava g. dr. Mačka, ki je značilna za njegovo in njegove stranke stališče do JRZ. »Glede JRZ so v Zagrebu mišljenja, da v bistvu, ni nikdar bila enotna stranka, temveč le koalicijski trikotnik, od katerih se je največji srbski del izločil kmalu po ustanovitvi stranke. Kompletno sta ostali v JRZ samo Slovenska ljudska stranka in pa Jugoslovenska muslimanska organizacija, ki pa hodi sedaj že tudi svoja poja.«

Prilikam v JRZ posveča svoj uvodnik tudi dr. Mačkovo glasilu »Hrvatski dnevnik«, ki razpravlja o razgovorih za združitve radikalov. List prihaja do zaključka, da sedaj sploh ni mogoče več reči, kako se naj bi izvedlo zbiranje radikalov in skupni politični organizaciji, ko izjavljajo pristajali Narodno radikalne stranke, da ne grede v JRZ, dr. Kulenović s svojimi muslimani pa zopet noče v Narodno radikalno stranko. »Verjetno je, da iščejo sedaj za to neko novo formulo, za kar vlada razpoložena tako pri Ace Stanojeviću, kakor pri JRZ. Gotovo pa je, da danes ne more nositi nobena strankarska formacija obeležja radikalov, če ne da svojega formalnega in stvarnega pristanka g. Ace Stanojevića.«

Nato razpravlja »Hrvatski dnevnik« še posebej o stališču in položaju muslimanskega in slovenskega dela JRZ in med drugim piše: »Dr. Kulenović je že izjavil, da se ne solidariža z znano resolucijo izvršnega odbora JRZ, a tudi Slovenci ne kažejo razpoložena, da bi se vtopili v radikalni stranki. Dr. Korošec očitno občuti, da bi bil danes brez učinka oni razlogi, s katerimi je utemeljeval vstop v JRZ. Sedaj ne bo več nikakih ovir, da ne bi imeli tudi Slovenci svoje samostojne politične organizacije. Obstoji tudi tehnična možnost, da gredo samostojno na volitve, ker bodo vedno lahko zbrali dovoljno število zahtevanih podpisov. Z osnovanjem banovinske Slovenije, do katere bo vsekakor prišlo, bo odpadel vsak tudi navidezni vzrok, da ostanje Slovenci še naprej brez svoje samostojne politične organizacije. V skupni narodni skupščini in vladi pa se bo lahko vzpostavilo sodelovanje med srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi strankami na podlagi stvarnega skupnega delovnega programa. Umetne strankarske tvorbe lahko Slovencem in muslimanom samo več škodujejo, kakor koristijo... Muslimanom ne bo preostalo najbrže drugega, kakor da se odločijo za Srbijo, ali pa za Hrvatsko. Že sedaj moremo reči, da se muslimani vse bolj vsmerjajo za Hrvatsko.«

Beležke

Vatikanško glasilu o balkanskih izgledih

»Osservatore Romano«, je ves čas posvečal zanj izredno pozornost beograjski konferenci Balkanske zveze. Sedaj objavlja še zanimiv komentar o odmevih konferenec na Madžarskem in Bolgariji. List piše med drugim:

»Po mnenju madžarskih listov ni napravi beograjski sestanek nobenega koraka naprej v zblizjevanju z Madžarsko, toda storjen ni bil tudi noben korak v nasprotno smer. Vsekakor je opaziti upoštevanje pomirjevalnih imenovanj. Bolj optimističen pa je vtis konference v bolgarskih listih. Sofijski razgovori med Saradzogom in Kjosjevanovom so nudili priliko za ugodna razmotrivanja o obliki revizionizma, ki bi od njega imela Bolgarija koristi. Dasi se bolgarska vlada ne more odpovedati svojim zahtevam, ki tvorijo jedro ne le njene zunanje, temveč tudi notranje politike, bi mogla vendar kaka sprememba v postopanju z bolgarskimi manjšinami, kaka olajšava za razvoj bolgarske trgovine proti Egejskemu morju, predvsem pa kaka finančna pomoč vplivati na znatno zblizjevanje Bolgarije z Balkansko zvezo in znanosti tudi na njeno sodelovanje v sistemu pomoči med črnomorskimi državami.«

Zanimiv napad v „Slovenskem domu“

Včerašnji »Slovenski dom« se je v dvo-kolonskem članku spraval na ljubljansko mestno občino, odnosno na razsodišče, ki predlaga občini razdelitev mestnih Prešernovih književnih nagrad. Nagrade sta letos dobila, kakor smo že poročali, pesnik dr. Igo Gruden in pisatelj, ki se skrivna pod psevdonomim Prežihov Voranc. List vidi v podelitvi nagrad podpiranje komunizma in v obeh nagradjenih vsaj prikrita komunista. Prežihovemu Vorancu celo naravnost očita, da je bil »nekdanji poverjenik kominterne za Jugoslavijo.«

Ne čutimo se poklicane, da bi branili nagrajenca ali njuna dela. Dr. Igo Gruden je javnosti že splošno znan in je nedavno za isto delo dobil tudi književno nagrado banovine. Kar pa se tiče Prežihovega Voranca, naj se gospodje pomenijo kar sami med seboj. O njegovih povesti, ki je bila nagrajena in je sami še ne poznamo, smo slišali iz ust poznavalcev naše književnosti sodbu, da ni nič bolj in nič manj levičarska kakor svojačasni roman urednika »Slovenskega doma«, ki je najbrž tudi sam napisal včerašnji članek.

Bolj važna je druga stran zadeve. Nagrade je podelila posebna komisija, v kateri je pod članov. Trije od njih so zastopniki mestne občine in člani mestnega sveta: gg. univ. prof. dr. Stele ter prosvetna inspektorja Wester in Kranjc. Poleg njih sta v komisiji Josip Vidmar kot zastopnik Penkluba in Božidar Borko kot zastopnik Društva slovenskih književnikov. »Slovenski dom« srdito napada slednja dva. Ker pa on prav tako dobro ve kakor mi, da je komisija svoje sklepe sprejela soglasno — na snočnji seji mestnega sveta je župan dr. Adlešič to tudi izrecno pripomnil, ki je obema nagrajenca v imenu mesta čestital —, je njegov napad na gg. Borko in Vidmarja samo maska, za katero se skriva napad na ostale člane razsodišča, ki spadajo med najodličnejše in najuglednejše kulturne delavce njegovega lastnega ta-

pora, ali pa celo na samo vodstvo mestne občine.

Javnost bo zdaj z zanimanjem čakala na nadaljnji razplet te vsekakor svojevrstne aфере. Kulturnim delavcem brez razlike nazorke ali politične opredelitve pa priporočamo, da si članek v »Slovenskem domu« pazljivo prečitajo in se ob njem malo zamislijo.

O razmejitvi med Srbi in Hrvati

Zabeležili smo odgovor pravoslavnega episkopa dr. Nektarija Krulja v Tuzli na izjavo sarajevskega nadškofa dr. Sarica, da se Hrvati ne bodo umaknili s svojih postojank v Bosni in da je treba priključiti vse bosanske srece s katoliško večino prebivalstva banovini Hrvatski, če ne pride do ustanovitve avtonomne Bosne in Hercegovine. Episkopu Krulju odgovarja sedaj »Hrvatski dnevnik«, ki pravi, da je govoril nadškof Saric povsem jasno in pravilno, ko je zahteval za banovino Hrvatsko srece Visoko, Zepče in Zenico. »Res je, da sta dva vata pri merjenju novih banovinskih mej, toda ne samo za Srbe, temveč tudi za Hrvate. Kaj bi dejal Nektarij če bi kdo zahteval izločitev onih srezov iz Srbije, v katerih so Srbi vmanjšini. Gotovo bi vstal proti temu prav tako odločno, kakor vsi ostali Srbi. Kar pa velja za Srbijo, velja tudi za Hrvatsko. Ne bomo razpravljali o tem,

»Slovenčeve« pokopavanje JNS

Pri gospodi onkraj Zmajskega mostu bi najraje vpeljali že sedaj potne liste za jugoslovenske nacionaliste, ki potujejo v našo prestolnico. Dva dni se že razburja v svojih listih, ker se mudi v Beogradu glavni tajnik Jugoslovenske nacionalne stranke g. dr. Kramer in tam razpravlja z merodajnimi srbskimi in hrvatskimi političnimi činitelji. Predvčerašnjim je »Slovenec« še tolažil svoje čitatejce, da »ni vedel dr. Kramer pri svojem referatu predsedniku svoje stranke nič vselega povedati,« včeraj pa zopet zatrjuje, da »bi rad postal s svojim obiskom malo zanimiv, ker JNS na politični borzi nič več ne kotira in se ne jemlje več v politični račun. Zato je tudi hitel iskati zvez po pisarnah drugih strank, da bi z njimi napravil kako kombinacijo, da bi pri volitvah slovenska JNS zopet lahko kandidirala.«

Kar se tiče referata g. predsednika Zivkovića je »Slovenec« vsaj delno zadel. Dr. Kramer res ni mogel povedati o položaju v Sloveniji drugega, kakor da je še vedno enak kakor je bil pod režimom dr. Stojadinovića. Z večnim pokopavanjem JNS pa postajajo gospodje že veselo smešni. Svetujemo jim, da povprašajo svojega zaveznika v JRZ g. dr. Kulenovića, kaj pomeni JNS n. pr. v Bosni in Hercegovini. Da so svojo krsto z JNS namesto na pokopališče to pot zapeljali na borzo, je očitvidno pripisati še vplivu njihovih nedavnih najintimnejših prijateljev okrog beograjske borze.

Tudi o volitvah naj gospodje raje molče, saj so oni najbolj med vsemi listi v državi pritiskali na njihovo čim daljšo odložitve. Slovenski del JNS se volitev prav nič ne boji, še manj pa si dela skrbi zaradi postavljanja list. Slovenski pristajali jugoslovenske misli so postavili svoje liste v času dr. Stojadinovićeve volitve, o ka-

kako so se svojačasno delale meje nekaterih srezov na Hrvatskem. Bilo je to v času, ko je uporabljala Budimpešta vsa mogoča sredstva, da bi čim bolj oslabila Hrvate in formirala čim več srezov s srbsko večino. Če bi danes srece drugače razmejili, potem bi lahko kaj kmalu dobili drugačno sliko o razmerju med hrvatskim in srbskim življenjem po posameznih srezih. Dr. Krulj bi storil mnogo bolje, če bi se v to vprašanje sploh ne vtikal. Sicer pa je dosti bolj važno dejstvo, da so se Srbi naselili na hrvatsko ozemlje in se namestili na ozemlju med dalmatinsko in gorenjo Hrvatsko. Ni ga naroda na svetu, ki bi zavoljo tega mogel dopustiti razdelitev svojega narodnega teritorija, to tem manj, ko se ve, da Srbi niso prihajali na Hrvatsko, da jo okupirajo za Srbijo, temveč da najdejo v njej zatočišče. Po vsem tem je tudi razumljivo, koliko je vredna zahteva episkopa dr. Krulja, da mora biti v banovini Srbiji toliko Hrvatov, kakor v banovini Hrvatski Srbov.«

Zadeva

bratov Bogdanovičev

Poročali smo že o veseljem poteku prvega naroka v tožbi beograjskega odvetnika g. Milorada Bogdanovića proti dr. Stojadinovičevemu presbiroju za plačilo okoli 300.000 din, ki jih je potrošil tožitelj za neka izdavanja presbiroja. Glavna priča v procesu je brat tožitelja g. Bogdan Bogdanovića, do nedavnega glavna osebnost v presbiroju in še prav poseben »prijatelj« slovenskega opozicijskega tiska. V včerašnjih beograjskih listih objavlja izjavo, v kateri pravi, da je ves spor čisto zasebna zadeva, ki ji nima nikakove uradnega ozadja. »Tožba Milorada Bogdanovića je povsem deplasirana, ker ni bil v vsej zadevi angažiran niti še presbiroja Lukovič, niti presbiro niti ministrstvo notranjih del. Sploh so vse navedbe v tožbi samo plod tožiteljeve fantazije.«

Muslimanski verski poglavar o svoji politiki

Poročali smo že, da se je nedavno mudil v Beogradu reis-ul-ulema g. Fehim Spaho. Ker so se v zvezi z njegovim bivanjem v prestolnici razširile po Bosni različne vesti, je sprejel po svojem povratku v Sarajevo novinarje in jim izjavil med drugim:

»Glavni namen mojega potovanja v Beograd je bilo urejanje nekaterih važnih zadev islamske verske zajednice. Po povratku v Sarajevo pa sem zvedel, da se pripisuje mojemu potovanju čisto politični značaj. Govorili so, da se ne strinjam s težnjami, ki jih zastopa danes ogromna večina muslimanov v Bosni in Hercegovini (avtonomija Bosne in Hercegovine ter razpis volitev pred preureditvijo države). Nekateri so celo vedeli povedati, da mišlim ustanoviti svojo posebno politično skupino, ki bi likvidirala našega dosedanjega političnega predstavnika, ministra dr. Kulenovića. Resnica pa je, da sem bil ves čas svojega bivanja v Beogradu v stalnem stiku z ministrom dr. Kulenovičem in da ni bilo dne, ko se ne bi vsaj parkrat sestala in posvetovala. Prosil sem ga tudi naj definitivno uredi neke zadeve, ki jih sam nisem utegnil rešiti.«

Reis-ul-ulema je končal: »V svojem 45-letnem javnem delu sem se politično udeleževal vedno tam, kjer je bila večina muslimanov. Zaradi tega kar ne morem razumeti intrig, ki se plečejo sedaj proti meni, kakor da bi mogel skruniti nekaj mesecev po smrti svojega brata dr. Mehmeda Spaha njegovo življenjsko delo.«

Steed o balkanski slogi

Znani angleški publicist Wickham Steed je včeraj v svojem tedenskem pregledu mednarodnega političnega položaja, ki ga daje vsak petek v angleškem radiu, govoril tudi o konferenci Balkanske zveze v Beogradu. Rekel je, da bi bila najboljša pot k udržitvi balkanske solidarnosti tesna zveza med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki bi bila še lažje dosegljiva sedaj po srbsko-hrvatskem sporazumu. London in Pariz sta z rezultatom beograjske konference popolnoma zadovoljna. Balkanske države gotovo nočejo aktivno sodelovati v sedanji vojni in nočejo staviti miru na kocko. Po Steedovem mnenju se jim tudi v bodoče ni treba bati nobene nevarnosti, če ostanje složne v svoji obrambi in svoji politiki. Gotovo bo nanje izvajan z raznih strani še marsikak pritisk in morale bodo tu in tam še kaj popustiti, toda če bodo ostale složne, bodo odvrnile vsako nevarnost.

SPORT

Demetz ali Smolej?

To je veliko vprašanje jutrišnjega vztrajnostnega teka na 30 km v Mojstrani

Med letošnje velike evropske sportne dogodke se je uvrstilo tudi jugoslovensko državno prvenstvo v vztrajnostnem smučkem teku, ki bo jutri v Mojstrani in na katerih bodo poleg najboljših naših tekmovalcev startali tudi najboljši Nemci.

Naša Mojštrana bo pozorišče po vsej priliki edinega letošnjega srečanja med obema najboljšima evropskima dolgoprogama, bivšim Italijanom Demetzom in Jugoslovnim Smolejem na 30 km progli. Razumljivo je torej, da bo pozornost vse evropske sportne javnosti jutri obrnjena v Mojštrano. Demetz in Smolej sta se doslej srečala le na velikih zimskosportnih prireditvah, svetovnih prvenstvih ali olimpiadah. Za vztrajnostni tek je to prvič, da se bosta pomerila izven okvira take impozantne prireditve in seveda prvič na jugoslovenskih tleh. Naše drugo gorenjsko zimsko sportno središče, Mojštrano, je doletela velika čast, da bo imela v gostih dva velika konkurenta, ki jih po pravici štejejo med najboljšje smučarje sveta. Vincenc Demetz je za kako leto dni mlajši od Smoleja. Rojen je l. 1909. Čeprav je skoro majhne rasti, ga odlikuje na smučkah izredna brzina, kateri ima tudi v največji meri zahvaliti svoje velike uspehe. Zato mu tudi na krajših progah t. j. na 18 km ali pa v stafetah v zadnjem času vsakokrat uspe, da zmagaue nad Smolejem. Vendar pa Demetz na dolgi progli koncem močno po-

pusti, ali točneje povedano, druga polovica njegovega teka na dolgi progli traja zmerom nesorazmerno dalj časa kakor prva in to mu kaj rado postane usodno. Smolej je namreč v teku precizen kakor stroj. Pri njem ni opaziti razlike med prvo polovico, ko teče še svež in spočit in drugo, ko naj bi bil že utrujen. Franc že na startu samem in v teku vsega tekmovanja racionalno porazdeli svoje moči na vsi progli in baš s tem, da doseže v drugi polovici skoro točno enak čas kakor v prvi in da vsakokrat pride svež, z veliko rezervno fizičnim ali skocij, baš s tem zadivlja gledalce in strokovnjake in baš s tem dosega svoje velike uspehe.

Jutri v Mojštrani bo ta njegova igra nevarnejša: dolžna proge ne znaša kakor običajno 50, ampak »samo« 30 km, torej skoro polovico manj in Demetz bo mnogo lažje vzdržati do konca in živeti na račun silne brzine, ki jo običajno razvije v prvih dveh tretjinah proge. Naš Smolej bo tokrat moral z vsemi rezervami na dan, uporabiti vse moči, upoštevat vse okolnosti, izdelati točen in do zadnje malenkosti pravljen taktični načrt, namazati brez napake — skratka, moral bo nastopiti absolutno pripravljen in žrtvovati vse, če hoče, da mu bo letos uspešno premagal Demetza.

Tekmovanje se prične ob 9. izpred hotela »Triglav« v Mojštrani, kjer bo tudi cilj.

Maribor-Ljubljana v biljardu

Začetek dvoboja drevi ob 20.30 uri v biljardnici »Zvezdec«

Danes in jutri se srečata v medmestni tekmi biljardski reprezentanci Ljubljane in Maribora, zastopani po Ljubljanskem oziroma Mariborskem biljardskem klubu. Obe moštvi bosta nastopili s po 8 igralci. Ljubljano bodo po vsej priliki zastopali naslednji: Ing. Bricej, Orehek, Sevnik, inž. Kodela, Šivic, Kotnik, Pevalek in Košak, Maribor pa Lepej, Bender, Krušič, Poš, Zavrtnik, Koser in Potočan.

Oba kluba sta dozdaj odigrala že dve tekmi. Prva je bila v Ljubljani in se je končala z visoko zmage LBK s 6:2. V revanšem srečanju v Mariboru so Mariborčani ost obrnili in zmagali precej nepričakovano s 5:3. Ljubljanci upajo, da bodo tokrat doma zmagali, čeprav ne morejo nastopiti v najmočnejši sestavi, kar pa velja tudi za Maribor, ki pogreša v svojih vrstah najboljšega, znanega mojstra Hobacherja.

Tekmovanje se bo začelo drevi ob 20.30. Na sporedu bosta dve ali tri partije. Nadaljevanje bo jutri, v nedeljo dopoldne ob 8.30, preostale partije pa popoldne z začetkom ob 14. Tekme se bodo odigrale v kratni biljardnici kavarne »Zvezdec«.

V nekaj vrstah

Jutri bo torej dokončno le četrti tekma za pokal predsednika vlade g. Dragiša Cvetkovića med BSK in Gradjskim v Zagrebu. Obe enajstorici sta se temeljito pripravili za ta težak nastop. Zagrebčani, ki jih čaka težja naloga, morajo zmagati z razliko najmanj treh golov, če hočejo dobiti to dragoceno darilo. Moštvo BSK bo bržkone odigralo to tekmo v naslednji postavi: Mrkušić, Stojiljković, Dubac, Manola, Dragičević, Lechner, Glišović, Valjarević, Božović, Vujadinović, Nikolić. Za srečanje velja seveda v Zagrebu veliko zanimanje.

Italijanska plavalna zveza pripravlja zanimiv turnir v plavanju, skokih in waterpulu, ki naj bi se vršil letos poleti po olimpijskem sporedu med plavalnimi reprezentancami Jugoslavije, Nemčije, Italije in Madžarske. Ideja je brez dvoma vredna vse pohvale, tembej ker letos zaradi izrednih razmer po svetu ne bo mnogo priložnosti, da bi se naši plavalci lahko udeleževali tudi mednarodno. Če bo res prišlo do tega turnirja, bodo morali naše plavalni gospodje poskrbeti za pravočasno pripravo naše reprezentance, ki je običajno v dobri formi šele konec sezone, kar bo vsekakor za ta turnir že prepozno.

Matko Sojer i

Iz Klatova pri Kumanovu je prispela v Ljubljano žalostna vest, da je umrl tam g. Matko Sojer, orožniški narednik-vodnik, star komaj 50 let. Zadel ga je kap.

V Matko Sojerju smo izgubili človeka, ki je na vzoren način družil v sebi odlike, kakršne zahteva stroga orožniška služba, pa srčno toplino in čvrsto, neuklonljivo nacionalno zavest, da so ga ljubili in spoštovali vsi, ki so ga poznali. Nekaj časa je služboval v Ribnici, potem v Fari pri Kočevju in v Kočevju samem.

Zapustiti

je moral soprogo-učiteljico in dva otroka v Kočevju, z dvema pa se je odpravil v Štip, kamor je bil premeščen. Zadnji čas je bil nekam bolehen, zaprosil je za upokojitve in čez nekaj tednov bi bil moral nastopiti odhiti, ki si ga je v svojim delom posteno zaslužil. Pa ni ušakal — kap mu je pretrgala dni življenja. V terek so ga v Klatovo položili k večnemu počitku.

Matko Sojerju časten spomin, nesrečni, hudo prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje!

Zadnja pot vseh zaslužnih mož

Maribor, 9. februarja
Maribor se je danes poslovil od dveh zaslužnih mož, ki sta popoldne nastopila svojo poslednjo pot. Ob krsti narodnega borca ravnatelja g. Franja Piška se je zbrala na poboškem pokopališču množica pogrebcev iz vseh slojev mariborskega prebivalstva. Posebno številno so bili zbrani Sokolci s praporom, planinci iz Maribora in Ruš, lovci in mariborski bančni uradniki. Med pogrebci sta bila tudi bivši mariborski župan g. dr. Franjo Lipold in poveljnik 32.

Glede letošnjih mednarodnih nogometnih tekem v Srednji Evropi je situacija še zmerom precej nejasna. Na zadnji konferenci v Budimpešti so se dogovorili za neko tekmovanje za podunavski pokal, pri katerem naj bi sodelovale reprezentance Jugoslavije, Madžarske in Rumunije. Kakor se sliši pa tudi ta dogovor še ne kaže na uspeh, ker so baje Madžari stavili neke pogoje Rumunom zaradi udeležbe svojih klubov, ki pa so zanje težko sprejemljivi. Tako je tudi glede tega tekmovanja še vse v oblakih. Ponovno se bo o rešitvi teh spornih vprašanj razpravljalo na posebni konferenci v dnevih 15. in 16. t. m. v Temišvaru. Tamkaj bo prišlo v razpravo tudi vprašanje sodelovanja Bolgarije v tej konkurenci.

Te dni sta gostovala v Berlinu zagrebška profesionalna boksarja Drvarić in Stelzer. Drvarić je nastopil v poltežki kategoriji in ga je knock-out položil Seidler v tretjem krogu, Stelzer pa je nastopil v welter kategoriji proti znanemu Ederju in prav tako izgubil s knock-outom.

Propagandni skoki na Javorniku

Skakalne tekme, ki jih je jutri hotela izvesti na Rožniku, je morala Ilirija zaradi neugodne vremena prenesti na Javornik, svojo majhno podružnico, kjer ima zgrajeno lepo skakalnico za treninge.

Za tekmovanje, ki se bo pričelo ob 15., so najprej števili številni znani skakači, od najstarejših do najmlajših, saj bodo tekmovali kar v treh skupinah, seniorji posebej, juniorji posebej in še mladina.

Ker bo to menda prva takšna prireditev na Javorniku, vlada zanjo mnogo zanimanja.

Razpis

medklubskega teka na 10 km na Kumu

Smučarski klub »Kum« v Trbovljah razpisuje medklubski smučarski tek na 10 km na Kumu v nedeljo dne 18. februarja. (preložen od nedelje 11. februarja zaradi tehničnih zaprek). Prijave se sprejemajo do sobote 15. t. m. pri klubu odn. do nedelje 18. t. m. ob 10. dop. v Gasilskem domu na Dobovcu, kjer bosta tudi start in cilj. Prijavnine ni.

Start bo točno ob 11., zbranje številk in razlaga proge pa ob pol 11. Tekmuje se po pravilnikih JZSS. Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad bo ob 15. tudi tamkaj. Prvi trije bodo prejeli lepe plakete, nadaljnji trije pa diplome.

Ugodne železniške srece iz ljubljanske, pa tudi iz celjske smeri omogočajo udeležbo vsem, ki gojijo lepo panogo smučarskega teka.

čopniškega polka polkovnik Peter Klinec. Pevci so pod vodstvom učitelja g. Cibica ubrano zapeli žalostinko »Vigred«. Starosta Sokola matice dr. Slavko Fornazarič je očrtal 30 let poirtvovalnega sokolskega in nacionalnega dela zaslužnega pokojnika. Bančni ravnatelj g. Bogdan Pogačnik pa se je poslovil od njega v imenu lovcev in mariborskih bančnih uradnikov.

Izpred kapelke mestnega pokopališča se je nato razvil dolg spoved. Krsto s truplom pokojnega Franja Piška so položili v avtofuorgon, ki ga je prepeljal v Laško, kjer bo v soboto pogreb na tamkajšnjem pokopališču.

Ob krsti pokojnega bivšega matičnega dirigenta g. Josipa Hladka-Bohinjskega pa se je zbral dvanajst popoldne vs glasbeni Maribor. Polnoštevilno so bili zastopani zlasti Matičarji. Pevci Ipvčeve pevsko župe so pod vodstvom svojega zborovodje Albina Horvata odpele žalostinko »Človek, glej« in »Vigred«. V poslednje slovo mu je izpregovoril bivši matični predsednik ravnatelj g. dr. Josip Tominešek in navajal pokojnikove zasluge tudi na glasbenem področju.

Maribor bo trajno ohranil v častnem spominu oba zaslužna pokojnika!

V Dalmaciji so odkrili novo podzemsko jamo

Šibenik, 9. febr. o. Pri selu Vrpolju je odkril mlad pastir, ki je zasledoval lisico, veliko podzemsko jamo, ki doseže 20 m in bila nikomur znana. O odkritju so ustavili strokovnjake.

Velik požar

Krizevec, 9. febr. o. V Vrpolju je v predelki nastal v industrijskem podjetju Djure Predovića velik požar, ki je uničil veliko žago in mizarško delavnico. Škoda je milijonska, a je bila zavarovalnino pri družbi »Sava«.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dupli in triplji se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Kam pa, kam?

Pri Putrichu
danes in jutri ples. Odprto do 1. ure. Igra prvostrelni jazz. Vljudno vabljeni.
2754-18

Službo dobi

Sivilje
za življenje moškega perila zlati perila iz svilenega trikotja, sprejme takoj tovarna Vidmar, Ljubljana, Savlje
2741-18

Vodovodnega

instalaterja
iščemo, po možnosti zmožnega opravljati tudi ključniškarska dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za Gorenjsko«.
2657-1

Kavarniško

kuharico
ki je v tej stroki popolnoma versirana, iščem. Poleg tega mora biti inteligentna, simpatična pojava, poštena in pri delu hitra in čista. Ponudbe z navedbo višine mesečne plače kakor tudi z vsemi ostalimi pogoji, s točnim naslovom poslati do 25. II. 1940 na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kavarniška kuharica«.
2657-1

Poziv!

Zelaznik, pekovski pomočnik! Oglasite se pri: Jurman, pekarna, Gorizane.
2714-1

Natakarico

lahko začetnica, sprejme Jankič Štefca, gostilna Brnuda, Guštanj.
2691-1

Iščem za Bosno

mladega mesarskega pomočnika, klobasničarja s priporočilom. Marljiv, pošten in za samostojno delo najpošlje obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za Bosno«.
2718-1

Službe išče

Točaj
išče mesto za takoj, spreten in sposoben vseh gostilniških poslov. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2722-2

Služkinja

z znanjem nekaj kuhe, poštena, pridna, išče službo. Tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubim vrte«.
2770-2

Auto, moto

Avto limuzino
kupim, malo rabljeno, najnovejše tipe, znamke BMW, DKW, Mercedes ali Wanderer. Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Plaćam takoj«.
2704-10

Kupim

Parni kotel
za ca 100-150 l vode, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kotele«.
2716-7

Veveričje kože

dobre, plačujem 12-15, kune 300 več kot prej, jazbe čevle 15, zajčje 2 dinarja več. Prinesite, dokler ima blago še dobro ceno. — Zdravič, Ljubljana, Štari trg 30.
2739-1

Posest

Lepe stavbne
parcele v neposredni bližini mesta Celje naprodaj. — Vprašati pri Faninger, Glavni trg 8 Celje.
2677-2

Za skupno zidavo

enonadstropne hiše v št. Vidu pri Ljubljani, iščem kompanija. Pojasnila pri g. Ovnu, Št. Vid.
2627-20

Lokali

Pekarijo
oddam samo dobremu podjetnemu mojemu takoj v najem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2760-19

Pekarijo

oddam takoj. Navadna peč. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2695-19

Trgovino s sadjem

zelenjavo in živili, dobro vpeljeno v centru Ljubljane, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Redka prilika«.
2711-19

Prostorno skladišče

za suho blago v centru mesta, vzajemno takoj ali pozneje v najem. Ponudbe na naslov, ki se izve v vseh poslovalnicah Jutra.
2573-19

Skladišče

veliko, suho, iščemo v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Suho«.
2744-19

Dvorišni lokal

in Copovi ulici oddam za pisarno ali delavnico. — Vprašati: Kolodvorska 18, v mlekarni.
2737-19

Prostore

velike, suhe, in svetle, z industrijskim tokom oddam za čisto obrt. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2746-19

Pisarniške

prostore
moderno urejene, telefon, plin, elektrika, v sredini mesta oddamo takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarnice«.
2147-19

Stanovanje

moderno urejeno, prikladno tudi za zdravniško ordinacijo ali pisarne (telefon, plin, elektrika) v sredini mesta, oddamo takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Februar 16«.
2724-21

Sobo odda

prazno ali opremljeno (poseben vhod, pritličje) oddam stalni gospodinjci. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2742-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, z uporabo kopalnice, oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
3750-25

Sobe išče

Prazno sobo
z vhodom s stropičja ali iz veže išče solidna gospodinjca za takoj ali pozneje. Centrum zahtev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plaćam točno 1940«.
2736-23a

Gospodinjca

išče malo svetlo, opremljeno sobo, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »3322«.
2769-23a

Dijakke sobe

Dva dijaka
ali boljše gospoda sprejemam na zelo dobro hrano in stanovanje s souporabo kopalnice. Krojaška 5-1.
2720-22

Dopisi

»Jankoc«
dragi zlati srčne pozdrave Hela.
2693-24

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 10.: Na prisojni strani. Red A.
Nedelja, 11. ob 15.: Princesa in pastirček. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Fraznik cvetočih češenj. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 12.: Tri komedije. Red B.
Torek, 13.: zaprto.

»Na prisojni strani«

je naslov veseloigrice, katere avtorica je nordijska pisateljica Helga Krog. Dejanje se godi v fevdalni hiši na veleposestvu ob fjordih, kamor se je pridožilo dekle s »senčne« strani življenja. Ljudje s »prisojne« strani in oni s »senčne« premagajo nesporazum, ki ga ustvarja različnost prilik, v katerih so rasli, prebredo srečno različne konflikte in krize in se najdejo v posrečenem happy-endu.

Nedelja v dram. Popoldne bodo igrali

najzabavnejšo izmed Golljevih mladinskih iger »Princesko in pastirčeka, zgodbo dveh otrok, ki sta ušla v gozd, kjer doživljata čudovite dogodivščine. Poetična, pisana in zabavna, zelo vesela zgodba je pri otrocih zelo priljubljena. Naslovni vlogi igrata Levarjeva in Simičeva. Rež. prof. šest. — Zvečer pa bodo uprizorili Klubundovo

Srček

mного pri Tebi Tvoj Tvoj Alkerc 13 a.
2673-24

Pridelaj

Fizol za kuho
dobite poceni pri Sever & Komp., Gosposvetska c. 5.
2709-33

Izgubljeno

V četrtek popoldne je rečna gospodinjca izgubila rečno denarnico z okrog 200 din v mestu. Vljudno naproša najditelja naj jo odda v Gliniki ul. 5, pritličje.
2717-28

Informacije

Davčne napovedi
za pridobitno, prometni davci, procente za odpis, sestavlja strokovno: Davčna poslovalnica, Ljubljana, Kolodvorska 41.
2755-31

Opera

DRAMA

Sobota, 10.: Gorenjski slavček. Red B.
Nedelja, 11. ob 15.: Lumpacijs Vagabundus. Izven. Ob 20.: Fraznik cvetočih češenj. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 12.: zaprto.

Drevi se bo uprizorila prikupna Foersterjeva opera »Gorenjski slavček«

s Ribičev, Franciom, Kogejevo, J. Rusom, Zupanom, Anžlovjarjem, Barbičevom, Oriom in Dolničarjem v posameznih partijah. Na letošnjo uprizoritev sta pripravila kapele A. Neffat in režiser Zupan ter je bila kot priljubljeno domače delo občinstva zelo hvaležno sprejeta.

Nestroy-Stritofova vesela glasbena burka »Lumpacijs Vagabundus«

je po svoji zabavnosti in pestrem aranžmaju kot nalašč za tisti del občinstva, ki se kdaj pa kdaj v gledališču rado tuči od srca nasmeje. Originalni dovtipi, zabavne muzikalne točke in obilica aktualnih kpletov poživljajo že tako in tako razgibano in komično dejanje. V vlogi treh brezposelnih pomočnikov nastopajo naši popularni trije igralci Janko, Modest Sancin in Drago Zupan, tigar je obenem tudi režija.

Leharjeva »Frasquita«

se po resnosti muzikalne obdelave lahko upravičeno meri z marsikaterim opernim delom, zato je tudi lahko priljubljena stalna gostja ga. Zlata Gjunjenec skupaj s tenoristom Franciom žela v nji pri našem občinstvu tako spontan uspeh. Tudi nocoj jo bomo imeli priliko zopet občudovati v tej priljubljeni partijki, ki je kot nalašč primeren njenemu temperamentu in živahni igri. Sodeljuje še Modest Sancin, Peček, Barbičeva in J. Rus.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15
Sobota, 10.: Ujež. (Udruženje jugoslov. emancipiranih žen).
Nedelja, 11. ob 15.15.: Ujež. (Udruženje jugoslov. emancipiranih žen). Popoldanska predstava.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 10.: Cigan baron. Premiera. Red C.
Nedelja, 11. ob 15.: Neopravičena ura. Znižane cene. Ob 20.: Cigan baron.

Sokol

Sokol Ljubljana—Šiška obvešča članstvo, da je preminil 8. t. m. naš član br. Nemeč Viktor. Pogreb bo danes ob 14. iz mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Pridite v čim večjem številu!

Sokol v Ormožu.

V preteklem tromesečju je Sokol precej marljivo deloval. Lutkarski odsek je otvoril 12. novembra s krstno predstavo »Jurček, dvorni krojač« svoje redno delovanje. Dne 1. januarja smo videli lutkovno igro »Marbuelo« in 28. januarja »Jurčkovo čarobno pijačo«. Obisk je bil razmeroma dober pri vseh predstavah. Igralci so vložili vse trud v odsek in nas z igrano presenečajo. Br. Kojcu je poverjeno delo in se ga je oklenil z veliko ljubeznijo. Odsek zasluži da njegove prireditve občujejo tudi starejši člani. — Dne 25. novembra je bila slavnostna akademija z razvitjem dečjega prapora, ki je prav dobro uspela. Proslava 1. decembra je bila nad vse slavnostna. Dne 12. decembra je bil pogreb s. Olge Šijančeve, katerega se je društvo s sodelovanjem sosednih edinic udeležilo v velikem številu s prapori. Dne 20. decembra je bila prireditev božičnica ubožni sokolski deči, na kateri je bilo obdarovanih z obleko, perilom, obutvijo in šolskimi potrebščinami 68 malčkov. Da je božičnica dobro uspela je zaslug br. Kovačiča Dragana. Dne 6. januarja je društvo s svojimi oddelki pomagalo bratski četi v Ivanjkovih pri njeni »kademiji«, ki je odlično uspela. Čestitamo četi na takem napredku. Dne 3. t. m. je bila sokolska maskarada v Skortičevi dvorani. Razpoloženje je bilo odlično. Obiskovalci maskarade so bili prav zadovoljni. Opazili smo da je precej bratov in sester izostalo od te vsakoletne prireditve. Dne 6. t. m. je društvo priredilo otroško maskarado. Prav prijetno je bilo opazovati mladino v živopisnih oblekah in originalnih maskah. Po rujanju v telovadnici je bil obhod skozi mesto, nato pa je bila deca pogoščena. Dne 14. januarja nas je zapustil priljubljeni in marljiv režiser hranskega odseka br. Zrimšek. Premeščen je bil v Ljubljano. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspehov!

Pred 10letnico Sokola pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

Letos stopi Sokol pri Sv. Petru pod Sv. gorami v deseto leto svojega delovanja. Novembra poteče deset let, ko je bil ustanovljen. Po sedanjih prilikah sočoč bo lahko jubilejni občni zbor že v lastni dvorani, ki bo vsakakor otvorjena 1. decembra. Društvo se je posrečilo dobiti posojilo, tako da se bo pričela v kratkem zdava. Delovanje društva je pač močno oteženo, ker nima društvo primernih prostorov. Letos je društvo aranžiralo tudi lep pustni sprevod in ob tej priliki tudi razpečavalo poseben list »Septembertanec«, katerega je primerno uređil glavni stebler društva br. Valentak Ferdo.

Otvoritev trgovine!

Čast, mi je obvestiti p. t. občinstvo, da sem z današnjim dnem otvoril v Ulici 10. oktobra 2

specialno trgovino z živili

Potrulil se bom nuditi prvostavno blago s solidnimi cenami ter tako popolnoma zadostiti spoštovane odjemalce. Za velik obisk se priporočam — z odličnim spoštovanjem

MIRKO HOJNIK,

SPECIALNA TRGOVINA Z ŽIVILI
Maribor — Ulica 10. oktobra št. 2.

ZAHVALA

Na našo veliko žalost nismo v stanu, da bi se ob priliki smrti našega ljubljenelega soproga in brata, gospoda

GUSTAVA STIGERJA

vsakemu posebej zahvalili za ljubeznivo sočustvovanje, ki nam je bilo izraženo v tako bogati meri. Zato izrekamo na tem mestu našo prisrčno zahvalo.

CELJE, dne 8. februarja 1940.

Rodbine STIGER

Sprejmemo mladega absolventa rudarske šole,
ki razume teoretski vse rudarske posle kot tudi merjenje in risanje map.
Ponudbe poslati na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9, pod »Majstor 700«.

KONKURS

Mestna občina Bijeljina SPREJME TAKOJ SPOSOBNEGA UPRAVITELJA PARKA
ki je izboren cvetličar in organizator parkiziranja. — Nastop 15. februarja. Plača po dogovoru. Reflektanti naj se obrnejo z dopisnico, da bi občina izbranega mogla pozvati na dogovor. Iz pisarne mestne občine v Bijeljini št. 855 od dne 1. februarja 1940 leta.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940 od 3.—8. marca

50% popusta na nemških železnih, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCŠKOG SAJMA BEOGRAD, Knez Mihajlova 33/L

in častni zastopniki

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33 — Telefon 27-62.

JOSIP BEZJAK — Maribor, Gosposka ul. 25. Telefon 30-97.

Prijavite se pri zastopniku zaradi preskrbe brezplačnega vizuma najkasneje do 13. februarja 1940.

INSERIRAJ V »JUTRO«!

G. Th. Rotman SAMBO IN PETER POTUJETA

72

Lop, čof, štrbunk! Dr. Tolstonog je z vso močjo cepnil na deblo, ki se je takoj prevegnilo. Doktor je izginil v valovih, voda je pljusnila skoraj do neba, Jumbabumba, ki je sedel na onem koncu debla, pa je vrglo v višavo...

KAMENČKE

v žolču, ledvicah in sečnem mehuru topi in leči njihove bolečine.
DUBRAVKA ČAJ
Mnogo so se osrdavili, poskusite še vi. — I škati din 30.—
Izdeluje: Kem. farm. laboratorij: lekarnarja Mrs Ivana Andrijiča MOSTAR R S br. 14471 25/V. 1938.

OTOMANE

po din 320.— nudi
R. RADOVAN
tapetnik
Mestni trg 13

ZAHVALA

Vsem, ki so našo predobro mamo, babico, prababico, teto in taščo, gospo

Franjo Kendovo roj. Levičnik

spremili na njeni poslednji poti na žale in ji darovali prekrasno cvetje, izrekamo združeno zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo zdravniku g. dr. Puclju za njegovo vzorno skrb in požrtvovalnost, č. duhovščini, usmiljenkam in pevskega društva »Liri« in »Solidarnosti« za žalostinke, ki sta jih zapeli pred domom in ob grobu.

V KAMNIKU, dne 9. svečana 1940.

Zalujoč, ostali

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Po težki bolezni je Vsemogočni poklical k Sebi najlno nepozabno mamico

Marto Frelj roj. Bergant

ki je s tolažil sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Na zadnjo pot jo spremlimo v nedeljo, 11. februarja 1940 ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Hrenova ulica št. 19, k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 9. februarja 1940.

EMIL, EVGEN, sinova; ANA, sestra; ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljuba soproga, dobra mati, hči in sestra, gospa

Dovč Antonija roj. Jurkovič

previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 11. februarja 1940, ob 2. uri popoldne, izpred mrliške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 9. februarja 1940.

Globoko žalujoči: JANKO soprog; MAJDICA, hčerka — ter ostalo sorodstvo.

Umrla nam je naša ljubljena mama, stara mama, tašča, gospa

NEŽA LIČAR roj. ČULK

soproga organista v pokojju,

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo iz hiše žalosti v cerkvi sv. svetlo mašo ob 9. dopoldne.

Trbovlje, 9. februarja 1940.

Globoko žalujoči ostali